

oktober 2013

SamenKerk **8**

Uitgave van het Bisdom Haarlem - Amsterdam

Het geloof zit in mijn hart

pagina 4

Wereldmissiemaand

pagina 22

Getuigen

4

6

12

18

24

26

In dit nummer

Interview met Annie Assendelft	4
Nederlandse pelgrims in Rusland	6
Stenen die vrede brengen	9
Paus Franciscus en Maria	10
De Zalige Maria Teresa van de Heilige Jozef	12
Van Nieuwmarktbuurt naar Amsterdam-west	14
Van Onderop	16
De Foyer de Charité in Thorn	18
'n Beetje Crypto	20
Vermeldenswaard	21
Wereldmensen in uw parochie	22
Jongerenpagina's	24
Geslaagde reis naar Rome	26
Onbekende geschiedenis	27
Parochie en Caritas	28
Personalia	31
Belicht	32

Colofon

Samen Kerk is het informatieblad binnen het Bisdom Haarlem - Amsterdam en verschijnt tienmaal per jaar nummer 8 jaargang nr. 38

Verantwoordelijke redactie:
Margot de Zeeuw,
Wim Peeters, hoofdredacteur

Redactieadres:
Samen Kerk
Postbus 1053,
2001 BB Haarlem
Telefoon: (023) 511 26 60
Faxnummer: (023) 511 26 59
Giro 43509
E-mail: pvermeer@bisdomhaarlem-amsterdam.nl
Internet: www.bisdomhaarlem-amsterdam.nl

Medewerkers:
Marcel Poorthuis (Parels uit de Schattengrot)
Hein-Jan van Ogtrop (Kerkengek)
Floor Twisk (Onbekende Geschiedenis)
Stefan en Lisette van Aken (Huwelijk en Gezin)
Eleonora Hoekstra-Ros (Van Onderop)

Evert Veldman (Wereldwijd)
Mirjam Spruit - Borst (Catechese)
Berry Klaassens
Marius van der Knaap (Jongerenpagina's)

Abonnementsprijs:
€ 30,00 per jaar; buitenland: € 36,00 per jaar
Abonnementenadministratie: (023) 511 26 40

Advertenties:
Borgerpark Media
Postbus 8027
6060 AA Posterholt
Telefoon: (0475) 711 362
E-mail: info@borgerparkmedia.nl
www.borgerparkmedia.nl

Vormgeving/technische realisatie:
Novente vormgevers, Lunteren

Niets uit deze uitgave mag zonder toestemming worden overgenomen. Van sommige teksten en illustraties is de herkomst niet te achterhalen. Verantwoordelijken kunnen reageren via bovenstaand adres.

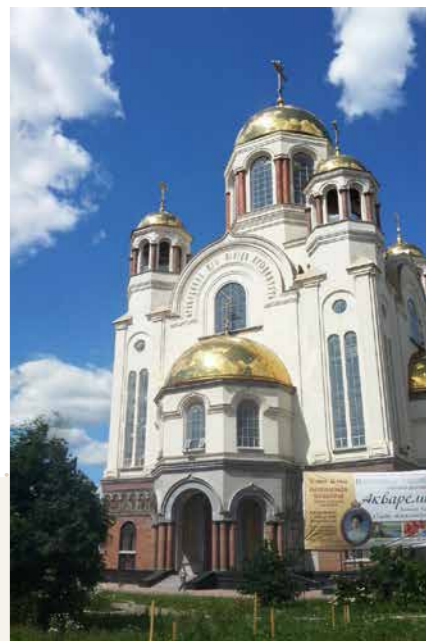
Getuigen

Soms ontmoet je mensen waar je blij van wordt. Ze inspireren je, geven je een duwtje in een andere richting – de goede? – of hebben gewoon even tijd om naar je te luisteren en 'een bakkie met je te doen'. Het zijn vaak de stille krachten op de achtergrond, die meer door kleine daden getuigen dan door grote woorden. Margot de Zeeuw ging langs bij zo'n bescheiden, stille kracht: Annie Assendelft. Ze zet zich met hart en ziel en al haar talenten in voor haar parochie en voor de mensen die op haar pad komen. En dat doet ze met liefde. Missiesecretaris Evert Veldman spreekt in dit verband over 'wereldmensen': mensen die belangeloos hun talenten inzetten voor de ander én voor de kerk. Hij haalt paus Franciscus aan, die ons oproept de wereld in te trekken, om daar al die andere mensen te ontmoeten: "Doe wat je kunt, met wie je bent".

Ook onze bisschop refereert in zijn bijdrage aan paus Franciscus. Op 13 oktober wijdt de paus de wereld toe aan het Onbevlekt Hart van Maria. Een bijzondere gebeurtenis, die we in Nederland live op televisie kunnen volgen, maar vooral ook kunnen meedoen door deel te nemen aan de wereldwijde gebeds- en rozenkranswake. "Paus Franciscus kent de macht van Maria over het hart van haar Zoon," schrijft de bisschop: "Christus kon het mens-zijn verlossen en op een hoger niveau brengen, omdat Maria Hem de menselijke natuur gaf in haar meest zuivere, onbevleete vorm. Als de nieuwe Eva is zij de hand die de mensheid weer naar God uitstrekt. Christus is de hand die God de mensheid reikt. Waar zij elkaar ontmoeten, gebeurt verlossing."

Wij wensen u weer veel leesplezier en vergeet u vooral niet om mooie, opvallende, grappige of gezellige gebeurtenissen uit uw parochie met ons te delen. De Nicolaasparochie uit Edam had bijvoorbeeld een gezellige middag door koffie, thee en cake te verkopen tijdens de traditionele Waterdag. Mooie bijkomstigheid: veel mensen wilden even in de kerk kijken én er werd een mooi bedrag ingezameld voor koren en kerk! <

Redactie Samen Kerk

Annie Assendelft:

“Het geloof zit in mijn hart”

Iedere parochie heeft ze: bescheiden krachten op de achtergrond, die ervoor zorgen dat de koffie klaarstaat, de kerk open is op vrijdagochtend, de zieken worden bezocht en de boekjes worden geprint. Margot de Zeeuw sprak met een van de ‘stille krachten’ van parochie De Goede Herder uit Castricum: Annie Assendelft.

Annie Assendelft:
“Als je op voetbal zit, ga je toch ook iedere week naar de training?”

Als ik een afspraak met Annie wil maken, dan kan dat eigenlijk alleen maar in of om de kerk, want daar is ze de hele week te vinden. Annie Assendelft (71) regelt wekelijks de Open Kerk op vrijdagochtend, ze organiseert de samenzang, stelt het boekje samen en zingt voor, ze zit in het koor, brengt het parochieblad rond, organiseert samen met andere vrijwilligers de jaarlijkse Lourdesreis van de parochie, bezoekt de zieken en brengt voor wie dat wil de Communie thuis. Tussendoor helpt ze de pastoor met zijn huishouden en kookt ze iedere week een keer voor hem. “Mijn man grapt weleens: ‘Waarom zet je je bed er niet neer,’ reageert Annie als ik haar verbluft aankijk. “Op Startzondag was ik bijvoorbeeld al om half 8 ’s morgens in de kerk om alles voor te bereiden voor de viering en om de Lourdesgroep uit te zwaaien.” Annie vindt haar inzet heel vanzelfsprekend: “Ik vind vanuit mijn geloof dat we er voor elkaar moeten zijn, dat we er samen voor moeten zorgen dat de kerk draait. Zolang ik het kan doen, doe ik het met liefde. En mijn man doet het huishouden thuis, dat scheelt natuurlijk,” lacht ze.

Training

Dat brengt ons op haar geloof. Annie komt uit een katholiek gezin, “maar dat ‘moeten’ waar ik zoveel mensen over hoor, dat ken ik niet. Als pa bijvoorbeeld naar het Lof ging, dan ging ik mee om mee te zingen. Dat vond ik gewoon leuk. Bovendien hoefde ik dan niet naar bed!” Ze gaat iedere zondag naar de kerk, “want als je voetbalt, dan ga je ook naar de training.” Dat kan echter pas sinds de laatste jaren: “Mijn moeder heeft 26 jaar bij ons in huis gewoond. Toen lukte het gewoon niet altijd om zondags naar de kerk te gaan, maar nu zij is overleden, is de zondagochtend helemaal voor mij. Dat is mijn kleine afspraak met boven: het enige dat ik voor mezelf vraag is de zondagochtend. De wekelijkse viering is voor mij een rustpunt”

Annie komt uit een gezin met tien kinderen. Zij en haar man Frans hebben zelf nooit kinderen gekregen. Ze hebben wel drie oppaskinderen: “Ik heb alles gehad wat dat betreft,” zegt ze. “Je kunt nu eenmaal niet alles hebben wat je wilt, maar dit zijn wel echt mijn kinderen. Ik heb alles met ze meegemaakt. Ze zijn nu groot, maar ik heb nog steeds een goede band met ze. Ik merk dat als je in contact blijft met kinderen en hun vertrouwen niet schendt, je prachtige dingen meemaakt. Dat óók de

‘lastige’ pubers dan in staat zijn om hun hart bij je uit te storten en je om raad te vragen.”

Voorrecht

Zo geeft Annie haar geloof door: aan haar oppaskinderen en aan de mensen om haar heen. Dat doet ze ook via haar gedichten en liedteksten en halverwege ons gesprek blijkt dat ze voor Samen Kerk iets geschreven heeft. Geen gedicht, maar wel een prachtige uitleg van wat geloven voor haar is: “Geloof is voor mij een rustpunt, een kracht waar ik liefde en geduld voor de ander uit kan putten. Bij geloven hoort voor mij ook de kerk, al zit het geloof in mijn hart. Het is fijn om wekelijks samen te zijn met mensen die hetzelfde denken over God en geloof als ik. Het geloof is voor mij gekoppeld aan eenvoud en aan delen. Ik ervaar het als een Licht, een krachtig iets dat je cadeau krijgt en vooral in de wereld van vandaag

“Geloven is liefde en eenvoud.”

hebben wij die kracht hard nodig. Aan de andere kant vind ik een grote rust, een soort stilte waarbij ik mezelf een bevoorrecht mens vind. Geloven en de kerk zijn met elkaar verbonden, ik zie niets als ‘moeten’, maar meer als ‘mogen’ en dat is een voorrecht.”

“Ik ben dankbaar voor alles wat geloven met zich meebrengt,” schrijft Annie. “Daardoor hoef je nooit te zoeken en mag je in liefde op weg gaan, alle dagen die God je geeft. Geloven is: liefde en eenvoud zonder dwang of moeten; wij krijgen de vrijheid om zelf te kiezen. Geloven betekent voor mij niet dat ik God overal bij haal en me afvraag waarom Hij oorlog, rampen, ziekte en honger toestaat. Wij kregen de aarde om op te leven en we kregen ons gezonde verstand en de vrijheid om onze eigen keuzes te maken. Dat mensen oorlog voeren, rampen veroorzaken en dat soort verdriet, dat doen we met elkaar. Ik kan niet zeggen waarom God bepaalde dingen wel of niet doet. Geloven geeft mij echter wel het houvast om voor het goede te gaan en te proberen de weg van God te volgen.” Als dit nummer van Samen Kerk verschijnt, is Annie in Ethiopië. Samen met de voorzitter van de MOV-groep bezoekt ze daar het scholenproject dat de parochie ondersteunt. <

Interview: Margot de Zeeuw

De Kerk op het Bloed. Hier is in 1918 de tsarenfamilie vermoord.

Op 27 juni vertrok een groep van tien pelgrims uit ons bisdom naar Siberië om de eeuwenoude pelgrimsroute van Jekaterinenburg naar Verchoturje te lopen: het Simeonspad. Het werd een indrukwekkende reis, die ook in Rusland de nodige aandacht trok. Zelfs de Russische televisie besteedde aandacht aan de Nederlandse pelgrims. Corrie Kievith schreef voor Samen Kerk een reisimpressie.

Palomniki:

Ware verhalen van Nederlandse pelgrims in Rusland

Ioannes de Groot heeft dit *Simeonspad* elf jaar geleden nieuw leven ingeblazen en hij was gedurende een week de reisgenoot van de Nederlandse pelgrims. Met de pelgrimage ging een oude wens van pastor Pierre Valkering van de Vredes- en Rozenkransparochies te Amsterdam in vervulling. Zijn wens was ontstaan door het anonieme boek 'De ware verhalen van een Russische pelgrim'. Daarin wordt een oude christelijke traditie beschreven: het voortdurend herhaalde *gebed van het hart of Jezusgebed*.

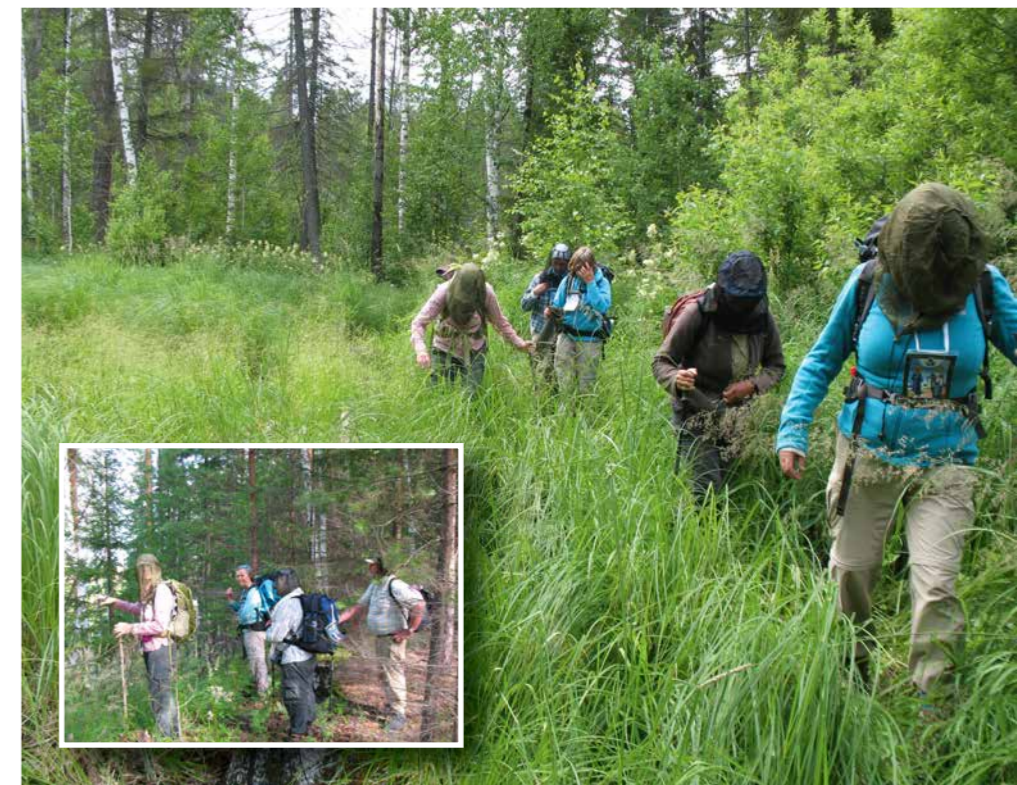
Tijdens de pelgrimage in Rusland, las pastor Pierre 's morgens steeds een passage uit het boek, zodat tijdens het lopen in stilte, naast het bidden van de rozenkrans, dit gebed een goede leidraad voor onze pelgrimage vormde. De Liefde van God hebben wij dagelijks mogen ervaren in ontmoetingen met de bevolking: de mensen zijn arm, maar ze waren gastvrij, deden alles voor ons en deelden alles met ons. De relieken van de Heilige Simeon liggen begraven in Verchoturje. Elke vijf dagen werd onze bagage vervoerd door het bisdom van de Russisch Orthodoxe Kerk. In Jekaterinenburg staat de *Kerk op het Bloed* op de plek waar in 1918 de tsaar-familie Romanov is vermoord. De crypte bevat zeven symbolische graven. In het Koptjakibos rond de plek waar de lichamen zijn gevonden, is het Ganina Yama klooster gebouwd met zeven houten kerkjes er omheen. Wij hebben al deze plekken bezocht.

Oleg Morozov uit Jekatarinenburg, begeleider van het project *Simeonspad*, heeft ons met raad en daad bijgestaan, terwijl Julia Kruglova, ook uit deze stad afkomstig, als tolk met ons meeliep. Bijna niemand spreekt Engels of Duits. In dit gebied komen geen toeristen. In een heel licht glooiend landschap vol met bloemen, vlinders en miljoenen muggen die óók door kleding steken, liggen eenzame boerendorpen. Oude, in de Sovjettijd verwoeste kerken worden op enkele plaatsen herbouwd. Door Oleg was het mogelijk om in kloosters en desolate gebouwen overnachten en dankzij Julia konden we bij mensen thuis overnachten. Voor de Russische Kerk is het belangrijk dat er pelgrims over dit pad lopen.

Aangezien wij de eersten waren die de hele route wilden lopen, hadden de Russische media veel belangstelling. Tijdens ons verblijf in Jekaterinenburg waren er interviews met lokale kranten en werden er radio- en tv-opnames gemaakt. Wij kregen een insigne met de icoon van de H. Simeon en de H. Nicolaas zodat de mensen onderweg konden zien dat wij *palomniki* (pelgrims) waren. Met behulp van een kaart, GPS, kompas en de stand van de zon, bepaalden wij de route, om vervolgens door moeras, woud en struikgewas te dolen. Moe en bezweet aangekomen in een dorp waren wij telkens weer verbaasd over wat de lokale bevolking voor ons deed, zoals

Pastoor Pierre Valkering (rechts) met abt Pjotr (midden) en monnik Immanuel van het Sint Kosma-klooster in Kostelevu.

die keer toen wij naar een café werden gebracht waar soep en brood klaarstond. Of die keer dat een jongeman die zou gaan vissen vier keer 32 km reed om ons in groepjes met zijn autootje naar een klooster te brengen... Onze veldflessen die voorzien werden van heet water om thee/koffie te maken, een familie die ons spontaan op straat thee inschonk... het zijn zomaar enkele voorbeelden. De Hollandse prullaria die wij allen meebrachten kwamen op die momenten goed van pas, omdat men geen geld van pelgrims aanneemt. Soms mochten wij met z'n allen in de huiskamer op de vloer slapen, werd de banja (sauna) opgestookt en werd er een maaltijd voor ons bereid. Het toilet staat meestal buiten, een hokje dat je zo snel mogelijk wilt verlaten, stromend water is er niet, ieder dorp heeft een waterput. Omdat wij niet gratis wilden logeren, verstopten wij bij vertrek heimelijk roebels op het iconenplankje dat in bijna ieder huis aanwezig is. Op zondag in Aramatsjewo, na het vieren van onze mis in de buitenlucht, kregen wij door een priester en delegatie van de Orthodoxe Kerk en het Simeonspad een rondleiding door het nieuwe kerkgebouw en museum.

Opnieuw mochten wij gastvrijheid ervaren tijdens ons verblijf bij enkele dames in een somber plaatsje – fabriek weg, inwoners weg – in een treurig flatgebouw, maar zij bezaten wel een mooie kapel in hun appartement. Op de dag dat wij 36 km moesten lopen door moerasgebied in een donker woud met wolven en beren, werden wij begeleid door twee boswachters, om daarna verwelkomd te worden door de zusters in hun klooster te Merkushino. Onze schoenen werden schoongemaakt, onze kleding werd gewassen en zelfs gestreken.

Van klooster naar kindertehuis

Tegenover het klooster staat de kerk van de Aartsengel Michaël waar Simeon begraven lag voor hij naar Verchoturje overgebracht werd. Ook het verblijf in het gastenhuis van het klooster van Sint-Kosma te Kostylevo bij abt Pjotr was fijn. Monnik Immanuel sprak Engels, zodat wij met de abt konden praten: een vriendelijke man die de avond met ons doorbracht. Normaliter logeren hier geen dames, maar in de omgeving zijn geen dorpen zodat wij allen welkom waren, behalve in de viering. Deze vond s' nachts plaats tussen 03.00 – 7.00 en werd dus >>

alleen door de heren bezocht. Dankzij de abt mochten wij na de volgende wandeldag bij hoge uitzondering in een kindertehuis verblijven. Een dame biedt onderdak aan 29 kinderen. Er staan huisjes op een terrein vol groente, fruit en talrijke dieren. Het terrein bleek onvindbaar. Na een dag lopen en verdwalen werden wij uiteindelijk door een mijnheer met een jeep de rivier overgezet en naar het tehuis gebracht.

Na zo'n 260 km gelopen te hebben, kwamen wij op 20 juli in Verchoturje aan. Deze stad is het Russisch-Orthodoxe centrum voor de Oeral en West-Siberië. Er staat een Kremlin uit 1699, bovendien werd het eerste vrouwenklooster van Rusland hier gebouwd. Wij logeerden op het terrein van het Sint-Nicolaasklooster bij abt Philip. Er staan vier kerken met de kathedraal als middelpunt waar de relikven van de H. Simeon liggen, het doel van onze bedevaart. Het bleek niet mogelijk om als katholieken een eigen gebedsdienst te houden, wel mochten wij na de Vespers zijn kist begroeten.

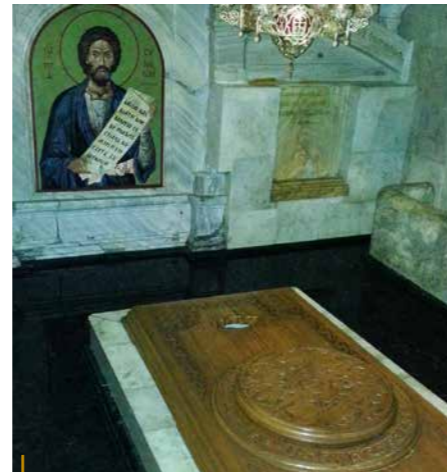
Afscheid van de zusters in Merkushina nabij Verchoturje, het eindpunt van de bedevaart.

De kerken van Verchoturje zijn tijdens de revolutie niet vernietigd, maar de gebouwen werden gevangenis voor jongeren, wij sliepen in zo'n gevangenis in ijzeren bedjes.

Hoewel wij door de Russische Kerk van harte welkom zijn geheten, is er nog een weg te gaan om elkaar echt te ontmoeten. De pastoor van de Rooms-Katholieke Sint-Anna parochie in Jekaterinburg (1200 parochianen) wordt genegeerd door de Orthodoxe parochies. In de hoop

dat wij in het verre Siberië iets ervan hebben mogen laten zien dat wij allen broeders en zusters in Christus zijn, groet ik u vriendelijk,

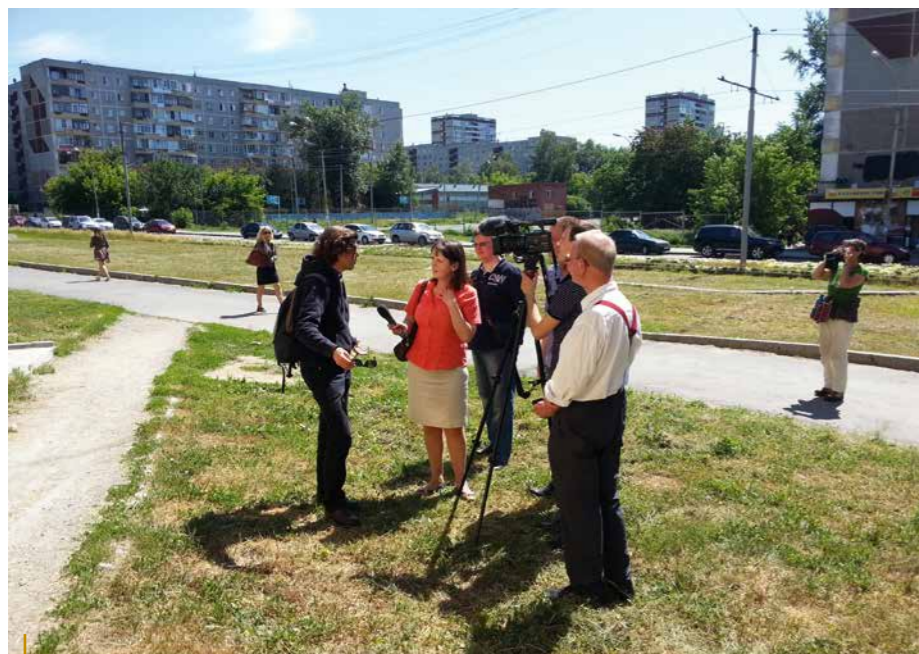
Corrie Kievith, Westzaan
Foto's: Liduine Reuser

Graf van de H. Simeon van Verchoturje in Merkushina

Na afloop van de pelgrimstocht was er in Jekaterinburg weer een persmoment; pastor Valkering heeft zelfs in een live TV uitzending een interview gegeven. Enkele clips zijn te bekijken via de website van de Vredeskerk:

>> www.amsterdam.vredeskerk.nl

Pastoor Valkering wordt geïnterviewd door de Russische televisie.

Stenen die vrede brengen

Onder de verzengende zon gloeien de rotsen op het laagste punt van de aarde: de Dode Zee. Deze onherbergzame streek is het tafereel geweest van de grootste archeologische vondst van de twintigste eeuw: de rollen van Qumran.

Even bijpraten: de oudste Hebreeuwse tekst van de bijbel stamde op het moment van de ontdekking van de Dode Zee-rollen uit de Middeleeuwen. In één klap waren de bijbelgeleerden dus in de tijd van Jezus zelf aanbeland! Raadselen bleven er genoeg: was hier een kloosterachtige gemeenschap gevonden die de bakermat voor het vroege christendom vormt? Was dit de bakermat van Johannes de Doper die enkele kilometers verderop doopte in de Jordaan? En waren de grotten waarin de tientallen rollen en fragmenten waren gevonden woonplaatsen of veeleer schuilplaatsen tegen de Romeinen?

Inmiddels is wel duidelijk dat lang niet alle teksten door de 'sekte' van de Dode Zee zelf zijn geschreven. Sommige teksten bestonden al vóóordat de sekte besloot zich af te wenden van de Tempelcultus in Jeruzalem. Een heel aantal van die teksten kennen we door...het christendom. Zo heeft de Ethiopische kerk het boek Henoch bewaard, dat joods is, maar niet door de rabbijnen is overgeleverd. Intussen vinden we in Qumran teksten over het hemels Jeruzalem, over de zaligsprekingen, over de onverbreekelijkheid van het huwelijk, misschien zelfs kende men het celibaat. Dit alles berooft het christendom niet van zijn uniciteit, maar wel wordt duidelijk dat zonder het jodendom het christendom en Jezus zelf niet te begrijpen zijn. "Het heil is uit de joden"!

Het museum Assen heeft nu het ongelooflijke tot stand gebracht: authentieke rollen zijn uit Israël overgebracht naar de Drentse hoofdstad! Mijn energieke collega dr. Popovic uit Groningen heeft dit voor elkaar gekregen, een zaak van nationale trots mag ik wel zeggen. Maar er is méér: je zou gauw in de verleiding kunnen komen naar een paar onbegrijpelijke stukken perkament te staren en dat is het dan. Ondanks dat ikzelf al dertig jaar (ook) Qumran bestudeer, kon ik de originele teksten die omwille van bescherming in het donker gehouden worden, niet echt ontcijferen. Er is echter een prachtig scriptorium waar kopieën van de teksten helder zichtbaar zijn en uitstekend worden uitgelegd. En er is nog meer: er staan uiterst belangrijke archeologische vondsten opgesteld, zoals een ossuarium, waardoor we de begrafenisgewoonten uit Jezus' tijd veel

beter begrijpen. Ook zijn er munten die belangrijk zijn voor de datering, omdat er een afbeelding van de keizer op staat (en die misschien Jezus daarom weigerde aan te raken?). En dan is er de steen: voor degene die in Jeruzalem is geweest niets bijzonders, zult u zeggen: daar staat een hele Klaagmuur. Maar die muur vormde de omheining van de tempel; deze steen is van de tempel zelf! Kunt u zich voorstellen dat een huivering door me heen ging toen ik deze steen aanraakte? Want dat mag zomaar! Deze steen was er getuige van hoe Jezus debatteerde met de Schriftgeleerden in de tempel, zag hoe Maria haar offer bracht, verwelkomde zelfs de eerste christenen nog, totdat de Romeinen geen steen op de ander lieten in het jaar 70. Dus parochies, bijbelgroepen en schoolklassen: als je naar Assen gaat om deze unieke tentoonstelling te zien, vergeet dan niet deze heilige steen te beroeren die deel uitmaakte van de tempel zelf, volgens overlevering door koning Salomo met behulp van geesten gebouwd en door Herodes de Grote nog vergroot en verfraaid. Geen steen werd met ijzer bewerkt, want ijzer symboliseert oorlog. Gelukkig was er de magische worm, de 'sjamir', die alle stenen op de juiste grootte knaagde. Zo werden het hele stenen, 'ebnim sjlemim', stenen die sjaloom, vrede brengen. Hopelijk tot in onze dagen! <

Marcel Poorthuis, Tilburg School of Theology

Paus Franciscus en Maria

Op zondag 13 oktober, de dag van Fatima, zal paus Franciscus de wereld toewijden aan het Onbevlekt Hart van Maria. Dit wordt op zaterdagavond voorafgegaan door een mondiale gebedstorm. Het Vaticaan heeft een tiental mariale heiligdommen op alle continenten gevraagd om via een satellietverbinding 'live' aan deze internationale rozenkrans en gebedswake deel te nemen. De Italiaanse televisie (RAI) zendt in Eurovisie het hele avondprogramma rechtstreeks uit. De paus mobiliseert de kracht van het gebed met en rond Maria. Dat heeft hij eerder gedaan voor Syrië, met klaarblijkelijk resultaat. Dat doet hij nu voor de hele wereld, die worstelt met immense politieke en economische problemen, met natuurrampen en moreel verval.

De noodzaak van gebed

Franciscus zet in op de macht van massaal en intensief gebed tot Christus op voorspraak van Maria. Hij is niet de eerste paus die dit doet. Johannes Paulus II zei ooit: *"Het lot van de mensheid wordt niet in Washington, Moskou, Berlijn of Rome beslist, noch aan de tafels van politici of van de groten der aarde, maar daar waar gebeden wordt, vooral bij Maria"*. Als Mariaheiligdommen in Europa zijn Banneux, Lourdes, Czestochowa en Fatima gekozen. Voor zover mij nu bekend, daarnaast in ieder geval Nazareth, Buenos Aires, Guadalupe in Mexico, Kibeho in Rwanda, Vailankanny in India en Akita in Japan. Die laatste keuze is zeer verassend. Akita is de voortzetting van Amsterdam. In 1973 verschijnt Maria als *"de Vrouwe van alle volkeren"* aan zuster Sasagawa in een convent van eucharistische aanbidding. Een engel bidt met haar het gebed van Amsterdam. Rondom een houten beeld van *"de Vrouwe"* gebeuren wonderlijke dingen. De universiteit van Akita onderzoekt alles nauwgezet. De lokale bisschop, Mgr. Ito, erkent de bovennatuurlijke oorsprong. Tweemaal pelgrimeert hij naar Amsterdam. De boodschap is dezelfde als overal elders: Een dringende oproep aan de mensheid terug te keren naar god en zijn gerechtigheid. Alleen dát, samen met gebed op voorspraak van Maria, kan de wereld nog bewaren voor een catastrofe.

Wie is Maria?

Paus Franciscus kent de macht van Maria over het hart van haar Zoon. Haar kan Hij niets weigeren. Onder het kruis heeft Hij haar gegeven tot Moeder van alle mensen, van alle tijden. Een werkelijke universele spirituele moeder, zoals Johannes Paulus II vaker zei. Voor onze reformatorische broeders en zusters blijft de katholieke verering van Maria toch wringen. Waarom niet rechtstreeks naar Jezus? Een stukje theologie om dit wat te verduidelijken. Ook voor ons katholieken geldt dat alles wat we zeggen over Maria, betrokken is op Jezus. Ik zei het ooit tegen een groepje protestantse jongeren uit de 'biblebelt'. Als je werkelijk gelooft dat Jezus de Zoon van God is, hoe kun je dan aannemen dat de Vader een vrouw nodig had opdat Zijn Zoon mens kon worden en dat Hij haar daarna weer liet gaan? We zouden van haar een soort 'draagmoeder' maken. Als je Jezus aanbidt als de Godmens, de eeuwige Zoon van de Vader, moet je wel aannemen dat er een unieke en altijddurende relatie is tussen dit meisje, Maria van Nazareth, en de Drie-ene God. Dat is de grondslag van alle Mariologie. Ze waren het er helemaal mee eens. Misschien staan we hierin toch niet zo ver van elkaar af.

Maria in Gods heilsplan

Jezus Christus is onze enige Heiland en Verlosser. *"Geen andere naam onder de hemel is ons gegeven waarin wij gered worden"*, zegt de Schrift. Alleen Hij verlost ons, "maar niet zonder ons",

schrijft Augustinus. Allen zijn wij geroepen door ons leven, gebed en offer mee te werken aan de verlossing van onszelf en van anderen. *"Dit geldt op een volstrekt unieke wijze voor Maria"*, leert het tweede Vaticaans concilie, vanwege haar goddelijk Moederschap en haar Onbevleete Ontvangenis. Van haar, en van haar alleen, ontving Hij het vlees. In onze tijd zouden we zeggen: zijn hele 'genenkaart'. Christus kon het menszijn verlossen en op een hoger niveau brengen, omdat Maria Hem de menselijke natuur gaf in haar meest zuivere, onbevleete vorm. Als de nieuwe Eva is zij de hand die de mensheid weer naar God uitstrekt. Christus is de hand die God de mensheid reikt. Waar zij elkaar ontmoeten, gebeurt verlossing. Maria helpt ieder van ons, als een echte moeder, ons hart en ons wezen weer te openen voor God. Dan kan Christus bij ons binnenkomen met zijn reddende, helende en vergevende kracht. Dat is haar zending in onze tijd en onze wereld. Wie zich aan haar toewijdt, zal ze als een moeder omgeven en beschermen. *"Deze zielen beloof ik het heil"*, zegt ze in Fatima. Als *"Vrouw bekleed met de zon"* is het haar gegeven om in ons leven en in onze wereld *"de kop van de slang te verpletteren"* en de weg voor Christus en zijn Geest te bereiden.

Een theologie van de vrouw

Ook dit is een inspiratie van paus Franciscus. Maria ziet hij niet alleen in zoete zachte kleuren, maar vooral als een sterke vrouw, die vastberaden iedere verleiding van de zonde heeft weerstaan en trouw bleef tot onder het kruis. Daardoor is zij "oorzaak geworden van onze verlossing", schreef de heilige Ireneus al in de derde eeuw. Zoals Maria heeft iedere vrouw in zekere zin die zending om een nieuwe Eva te zijn en de mensheid weer te openen voor God. In die spirituele missie van het hart gaat zij voorop. Als zij 'ja' zegt met haar hart en haar leven, zal de man volgen. Daarin ligt haar bijzondere waardigheid en zending. Alleen Maria kan in de ogen van Paus Franciscus de vrouw haar werkelijke plaats in kerk en maatschappij geven. Met hem, en met vele bisschoppen en miljoenen gelovigen, deel ik de inspiratie dat Maria het anker van hoop is voor onze tijd. Dat alleen zij Christus en zijn Kruis kan terugbrengen in de harten van de mensen. Dat alleen zij de sleutel is tot een nieuw Pinksteren. <

Jozef Marianus Punt
Bisschop van Haarlem-Amsterdam

Uit de kroniek en de agenda

- Op 1 september waren de bisschoppen bij het Jubileum van oud-Nuntius Bacqué in Oudenbosch.
- Van 5 t/m 8 september waren de bisschoppen in Rome.
- Op 10 september vergaderden de beide bisschoppen met de Nederlandse Bisschoppenconferentie.
- Op 14 september gaf de bisschop een interview in Bergen.
- Op 15 september was de bisschop Hoofdcelebrant bij de West-Friese Bedevaart in Heiloo en was de hulpbisschop hoofdcelebrant in de RKK-televisiemis vanuit de St. Jans basiliek in Laren.
- Op 17 september ontving de bisschop de Paters Salesianen voor overleg.
- Op 21 september waren de beide bisschoppen op de dag voor nieuwe katholieken in Heiloo.
- Op 22 september waren de bisschoppen in Amsterdam bij het afscheidsfeest van Mgr. de Groot als Vicaris-Generaal.
- Op 27 september ontving de bisschop aarts priester Dusan en Protodiaken Rafael van de Servisch orthodoxe Kerk voor overleg, in de middag sprak de bisschop de overste van de Paters van het Mensgeworden Woord.
- Op 4 oktober viert de bisschop de H. Mis voor reitritten in Heiloo en heeft hij een gesprek met hen.
- Op 6 oktober viert de bisschop de Heilige Mis in Langedijk bij gelegenheid van 175-jarig Jubileum van de Haarlemse bedevaart naar Kevelaer.
- Op 7 oktober is de bisschop hoofdcelebrant bij het feest van de Kerkwijding in de Abdij van Egmond, in de middag is hij aanwezig bij de Willibrorddag op het Grootseminarie en heeft hij een kringgesprek met de jonge priesters.
- Op 10 oktober is de bisschop aanwezig bij de Internationale bijeenkomst voor de Militaire Lourdes Bedevaart en ontvangt daar delegaties uit 17 landen.
- Op 13 oktober zegent de bisschop de Kapel van de Vrouwe van alle volkeren opnieuw in na de restauratie en heeft hij een ontmoeting met de vrijwilligers.
- Op 15 oktober hebben de bisschoppen een ontmoeting met de Belgische bisschoppen in Utrecht.
- Op 18 oktober is de hulpbisschop hoofdcelebrant bij het Feest van Maria ter Weghe in Haastrecht.

In deze rubriek belichten wij in elk nummer een Heilige of Zalige.

De Zalige Maria Teresa van de Heilige Jozef

De zalige Maria Teresa van de Heilige Jozef werd geboren als Anna Maria Tauscher op 19 juni 1855 in Sandow. Een plaats die nu in Polen ligt maar in deze tijd in het Duitse Keizerrijk. Zij was de oudste dochter van de lutherse dominee Hermann Traugott Tauscher en Pauline van den Bosch, die uit Haarlem afkomstig was.

Als dochter van een dominee groeide zij op in een godsvruchtige omgeving maar dat zij een roeping had ervoer zij al vroeg. Haar hele leven heeft zij verschijningen en visioenen mogen hebben. Het eerste was toen zij ongeveer 5 jaar oud was. Zij schrijft hierover;

“Voor zover ik mij herinner was ik vijf jaar oud, toen mij een grote genade ten deel viel. Het was in de slaap, maar ik zal het nooit vergeten. In onze woonkamer zag ik de goddelijke Zaligmaker staan, door veel kinderen omringd. Zijn gezicht, zijn liefde en onbeschrijflijke goedheid ontstaken in mijn hart het vuur van de goddelijke liefde.”

Anna Maria was 30 jaar toen ze solliciteerde naar de baan van hoofd van een krankzinnigengesticht. Met

toestemming van haar vader reisde ze in 1886 naar het Rijnland. In Keulen leerde ze veel van het katholieke geloof en maakte ze kennis met het mei-lof en het Heilig Hart. Zij bekeerde zich tot het katholicisme in 1888. Dit leidde tot haar ontslag door de protestantse directeur van het instituut waar ze werkte en maakte het ook onmogelijk om terug te keren naar haar vader. Werkloos en dakloos vond ze tijdelijk onderdak in een augustinesenklooster in Keulen, waar ze voor het laagste huishoudelijke werk werd ingezet. Zij raakte in de ban van H. Theresia van Ávila en de karmelieten en zette zich in voor de dakloze kinderen in Berlijn.

Maria Teresa wilde graag een congregatie stichten voor zusters die zich volledig zou inzetten voor de kinderen, daklozen en ouderen. Terwijl zij hier in gedachten mee worstelde gebeurde het volgende;

“Op zekere dag zat ik te handwerken in het kleine kamertje van het klooster, toen mij plotseling de gedachte, niet in een orde in te treden, maar zelf een kloosterfamilie te stichten – dit was het, wat ik voor een bekering hield, die mij zo pijnlijk kwelde – zo hevig in mij opkwam, dat ik bijna geen weerstand meer kon bieden en mij tot onze lieve Vrouw richtte met de volgende woorden: „Hoe zullen die zusters er dan uitzien?” Op hetzelfde ogenblik stond iets naar rechts een zuster in een zwaar bruin habijt, met bruin scapulier en een ronde witte kraag en een gesteven witte kap, die met een bruine sluier bedekt was. Stijf van verbazing en verwondering keek ik naar deze gestalte, tot zij verdwenen was. Ik durfde niet te denken, zelfs nauwelijks te ademen.”

Spoedig ontstond in 1891 in de Berlijnse Pappelallee het eerste Sint-Jozefhuis. Om ook de van de Kerk

vervreemde mensen terug te halen, begon ze in 1897 met de huismissie. Na vele jaren van strijd om de kerkelijke erkenning en de aansluiting bij de Karmelorde, bereikte zij in 1904 haar doel. In dat jaar kreeg de congregatie ook een naam, die nog altijd gevoerd wordt: “Karmelietessen van het Goddelijk Hart van Jezus” of afgekort ‘Karmel D.C.J.’. Na de Eerste Wereldoorlog werd het moederhuis overgebracht naar Sittard, waar zij in 1938 overleed.

De Zalige Maria Teresa verschijnt in dezelfde nacht dat zij sterft aan twee van haar medezusters. Aan een van de zusters in Amerika die juist de voorbereidingen trof voor een nieuw te stichten klooster aldaar verscheen zij

in de nacht. In Cremona lag in de nacht dat de Zalige stierf een zuster erg ziek in bed. Haar ziekte verergerde zo hevig dat de zuster dacht te zullen stikken. Zij riep in haar nood verschillende Heiligen aan en riep uiteindelijk in haar nood “*Lieve Moeder, was u toch maar hier*”. Op dat moment werd de cel van de zuster helder verlicht en verscheen de Zalige Maria Teresa en ze glimlachte. Op dat moment, het was drie uur in de nacht genas de zuster van haar ziekte. Enkele momenten daarvoor was de Zalige in Sittard gestorven. De eerste genezing op haar voorspraak had dan ook plaats binnen het uur na haar sterven.

Het zou echter nog tot 2006 duren tot zij, op last van paus Benedictus XVI, zalig verklaard werd door kardinaal Simonis in Roermond. De zaligverklaring was de eerste op Nederlandse bodem. Tot voor kort werden alle Heilig- en Zaligverklaringen door de Paus uitgesproken. Haar feestdag is op 30 oktober.

Maria Teresa heeft altijd gezegd dat zij pas zou sterven wanneer er overal op de wereld huizen waren van waaruit de zusters hun goede werk zouden kunnen doen. Die wens is uitgekomen. De congregatie telt nu ongeveer 450 zusters, verspreid over ongeveer 50 kloosters in tientallen landen hier runnen de zusters kindertehuizen, kinderziekenhuizen en bejaardentehuizen, geheel in de geest van de stichteres. In ons bisdom was er het schippersinternaat in Amsterdam, het kindertehuis in Haarlem en het kindertehuis in Vogelenzang. Het was ook bij deze zusters dat wijlen Mgr. Bomers het nieuwe seminarie van ons bisdom onderbracht. <

Berry Klaassens

De toren in restauratie, september 2013.

De bedoeling van deze serie artikelen is aandacht te besteden aan historie van de kerken in onze bisdom Haarlem-Amsterdam. Na de St. Nicolaasbasiliek, die we kort geleden bezochten, gaan we nu naar de Franciscus van Assisikerk (kortweg 'de Boom' genoemd) aan de Admiraal de Ruijterweg in West, een kerk met allure, nu al 102 jaar.

Het middeleeuwse Franciscaner klooster.

De Rokinzijde van de oude Boomstatie.

Van Nieuwmarktbuurt, via Kalverstraat naar Amsterdam west

In 1228 kwam de eerste groep Franciscanen naar de Nederlanden (in Den Bosch) en in 1462 kwam er een klooster in Amsterdam, vooral dankzij de bemoeienissen van het beroemde spreekwonder Jan Brugman. Het klooster lag eerst nog buiten de stad, in de huidige Nieuwmarktbuurt; het werd een stadsklooster toen die buurt bij de binnenstad getrokken werd. Amsterdam werd drukker en drukker, vooral dankzij het Eucharistisch wonder van 1345: er kwamen steeds meer kloosters en ook kloosterlingen. Sommige namen van straatjes in de huidige Wallenbuurt (Monnikenstraat, Bloedstraat) herinneren ons nog aan dat vrome verleden.

De schuilkerktijd

Eind 16^e eeuw werd Amsterdam plotseling een protestantse stad. In 1566 vond de beeldenstorm plaats en op 26 september van dat jaar werd het Franciscaner klooster geplunderd. Even leek het tij te keren toen de Spanjaarden het katholicisme trachtten te handhaven met een 'bloedraad'. De inquisitie nam zijn intrek in een van de gebouwen van het klooster, maar in 1578 was dat over. Amsterdam had zich, mede op aandrang van de kooplieden, aangesloten bij opstand tegen Spanje. De nog overgebleven monniken werden met andere Amsterdamse kloosterlingen op twee dekschuiten vanaf het Damrak afgevoerd. Twee broeders keerden de volgende dag al terug, maar het klooster was niet meer te redden. Na een brand werd het gesloopt.

In 1580 werd de katholieke eredienst verboden, maar Amsterdam was een verdraagzame stad

en zo kon het katholieke pastoraat toch weer opbloeien - mits men de overheid wat (veel) toestopte. De twee in burgerkleren teruggekomen Franciscanen namen hun pastoraal weer op. Op geheime locaties werden missen opgedragen en de bekende Amsterdamse schuilkerken 't Boompje, de Zaaier, de Duif, de Posthoorn, de Krijtberg en het Haantje (nu bekend als O.L.H. op zolder) werden in gebruik genomen. De eerste Franciscaanse schuilkerk "t Boompje" aan de Kalverstraat stamt uit 1628. Dat werd een succesplek. Op het hoogtepunt van haar bestaan telde de schuilkerk 14.000 parochianen (!). In vijftig jaar tijd werden buurpanden aangekocht en werd de kerk vergroot. Vermogende katholieken en coulante overheden maakten dit mogelijk.

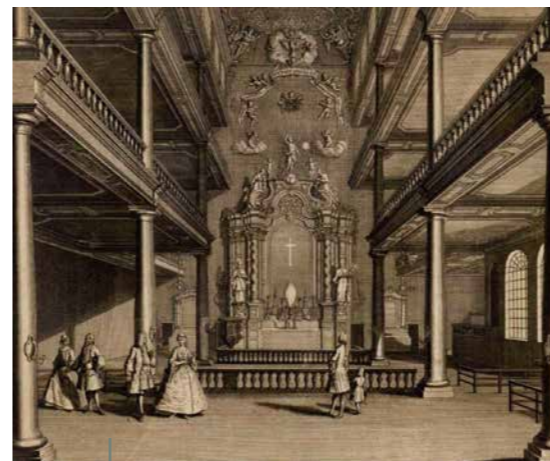
Toen de vrijheid van Godsdienst aan het begin van de 19^e eeuw werd afgekondigd, hoefde de kerk zich minder te verstoppen en werd een doorbraak gemaakt naar de Rokinkant, alwaar een indrukwekkende gevel werd opgetrokken. De kerk heeft het lang volgehouden en aan het begin van de 20^e eeuw heeft de architect A.J. Kropholler nog een hymnische beschrijving gegeven van de oude schuilkerk als een oord van waardigheid en soberheid. Na de terugkomst van de bisschoppen in 1853 werd een nieuwe parochie-indeling gemaakt en werd 't Boompje een bijkerk van de Mozes. Zo werd besloten deze oude kerk, waar Vondel en Alberdingk Thijm nog hadden gekerkt en waar Rembrandt zijn Franciscaner contacten had, te sluiten. Dat geschiedde op 17 januari 1911. Het gebouw werd aan V&D verkocht en gesloopt.

De neoromaanse Boomkerk in 1950.

De 'nieuwe' Boomkerk

De Franciscaanse statiebestuurders hadden besloten dat de nieuwe kerk zou komen aan de Admiraal de Ruijterweg, vlakbij het dorpje Sloterdijk. De parochianen hadden als naam bedacht 'Onze Lieve Heer tussen de koeien'. De bouwplannen werden gemaakt door P.J. Dekkers (1859-1918), een leerling van de oude Cuypers. Zijn leermeester koos bijna altijd voor de gotiek, maar zijn leerling bouwde hier een neo-romaanse kruisbasiliek met een excentrisch geplaatste toren van 50 meter hoogte. Op 17 oktober 1910 werd het kruis op de toren geplaatst. De kerk werd georiënteerd en had een grote koorpartij.

Op 7 mei 1911 werd de kerk ingewijd. Twee prachtige oude gevelstenen die nog aan de oude Boomkerk herinneren, zijn te zien in het straatje tussen pastorie en kerk. De barokke Maria- en Jozefaltaren van 't oude Boompje kregen een plaats, evenals de beelden van het hoofdaltaar van Christus, St. Bernardus en H. Lodewijk. Het beroemde oude Hilgers-orgel was ook meegekomen. Heel fraai zijn ook een Madonnabeeld en een Antonius uit de 17^e eeuw en twee schilderijen van H. van Bloemen uit de 18^e eeuw van de ten Hemelopneming van Maria en de aanbidding van de Herders. Al die prachtige inventarisstukken contrasteren wonderlijk met de sobere romaanse vormen van de nieuwe kerk. Later schonken parochianen ook een indrukwekkende preekstoel (nu onder de toren wachtend op restauratie)

De barokke Boomstatie van binnen.

en er kwam een nieuw hoofdaltaar waar Abraham en Melchisedek hun plaats in hebben gekregen. In de jaren '60 van de vorige eeuw werden gebrandschilderde ramen aangebracht over het zonnelied van Franciscus.

De actuelere geschiedenis

In de oorlogstijd werd er niet alleen gebeden, maar ook werden binnenstadskinderen via de Boom ondergebracht bij boeren in de buurt om aan te sterken. Na de oorlog werd vanuit de Boom de St. Jozefkerk gesticht, die in 1952 werd ingewijd. Een sober gebouw van professor Holt, dat na de sluiting werd ingericht als klimhal (wel een mooie symboliek!) en onlangs in het nieuws kwam doordat hier asielzoekers werden ondergebracht. Van 1968-1978 leidde pastoor Bokke Douma die, als laatste Franciscaner pastoor, de parochie zou leiden. Hoogst persoonlijk luidde hij de klokken (Antonius bij het Angelus, Willibrord en Franciscus voor de Hoofddiensten) met touwen. Jammer dat hier naderhand ook de onvermijdelijke motortjes op de klokken werden gezet. Na pater Douma kwamen hier zeer geliefde en bekwame pastorale werkers: zuster Trees Schiloo en Colm Dekker. Per 1 augustus 2004 werd de parochie gefuseerd met de St. Augustinus van de Postjesweg en de O.L.V. van Altijddurende Bijstand (de Chassé). De uit deze buurt afkomstige pastor Igno Osterhaus werd tot pastoor benoemd van de nieuwgevormde parochie van de Heilige Drie-eenheid. De kerk bood jaren gastvrijheid aan de All Saints gemeenschap van katholieke

Afrikanen, zodat hier ook andere klanken te horen zijn dan de oude kerk gewend was. Grote deining ontstond toen de kostbare 18^e-eeuwse monstrans, aan het Catharijneconvent in bruikleen gegeven, eind januari 2013 op brutale wijze werd ontvreemd. Gelukkig werd hij (weliswaar zwaar beschadigd) teruggevonden en gerestaureerd.

De toekomst

De Boomkerk is enkele jaren geleden tot rijksmonument aangewezen en in september 2012 kwam het bericht dat er geld komt voor de restauratie. Die is in september 2013 bij de toren begonnen. We hopen u als de restauratie klaar is daarvan verslag te doen. <

Hein Jan van Ogtrop, Haarlem

Het nu ingepakte Hilgers-orgel.

Gebruik is gemaakt (ook voor de foto's 2, 4 en 5) van het in 2011 uitgegeven boek van Loek Hieselaar: 100 jaar Boomkerk.

Oktober staat in onze Kerk bijzonder in het teken van het bidden van de Rozenkrans en het is vanouds de Wereldmissiemaand.

In oktober eren wij Maria. Wij kennen Maria als Maagd, als moeder van Jezus. Zij is de moeder van God, zij is de moeder van ons allemaal.

Wij denken aan haar als wij hulp nodig hebben en wij bezoeken haar bronnen. Zij luistert naar ons en wij vinden troost bij haar. Zij is de Koningin van de hemel, zij is liefde en wijsheid.

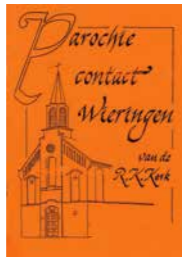
De nazomer is in volle gang en de werking en de veranderingen in de natuur zijn indrukwekkend. De natuur gaat zich voorbereiden op een lange winter. De bladeren aan de bomen kleuren prachtig van groen naar vele mooie warme tinten rood, bruin en okergeel. Het naar die kleurenpracht kijken en er stil bij staan is een gebed op zich.

MISSIO
WERELD
MISSIE
MAAND

door Eleonora Hoekstra-Ros

In het **Parochiecontact Wieringen van de R.-K. Kerk** stond dat het beeld van de H. Maria weer terug is op haar vertrouwde plaats. Veel parochianen misten haar tijdens de

restauratie. Door de jaren heen was er schade aan ontstaan. Een parochiaan heeft de verroeste spijkers uit het oude beeld gehaald en van lijmmresten ontdaan. De H. Maria straalt weer.

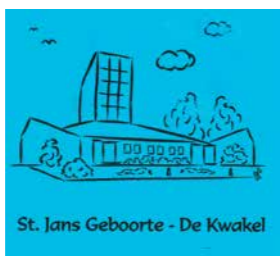
In **Het Lopend Vuurtje** stond een heerlijk recept van zonnebloemkoekjes

voor ongeveer 20 stuks. Dan heb je nodig: 150 gr. zonnebloempitten, 75 gr. pure chocolade, 100 gr. boter, 150 gr. suiker, 125 gr. bloem, 1 ei, 1 theelepel kaneel en een snufje zout.

Houd een klein deel van de zonnebloempitten achter voor de garnering. Maal de rest fijn tot ze op grof broodkruim lijken. Smelt in een steelpan boter en chocolade, roer de suiker en kaneel er door tot het is opgelost. Meng bloem, zout door gemalen zonnebloempitten. Voeg chocolademengsel toe. Kneed hier een deeg van. Maak een rol van 5 cm ø en wikkel dit in folie en leg het 30 min. in de koelkast. Snijd het in 1½ cm. dikke plakjes. Druk de zonnebloempitten in de plakjes en bestrijk deze met losgeklopt ei. Bak de koekjes ca. 20 min. op 175° C.

Het Lopend Vuurtje

Vorig jaar nam **het parochieblad van St. Jans Geboorte - De Kwakel** een artikeltje op over 4 oktober, Wereldierendag. Dat is de sterfdag van Franciscus van Assisi en misschien wel de meest bekende heilige van de kerk. Door zijn verbondenheid met de hele schepping wordt hij gezien als de beschermheilige van de ecologen en milieubeschermers. Alles wat de aarde voortbrengt moet gezien worden als een goede gave van God. Hij schreef de Lofzang op de schepselen. Het wordt ook wel het Zonnelied genoemd, omdat het begint met een verwijzing naar de zon als beeld van het licht van God. Zonnebloemen worden vaak met Franciscus in verband gebracht.

De redactie van **het parochieblad IN - FORMATIE van de R.-K. Parochie van de**

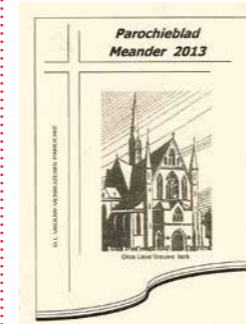
H. Maria te Bussum doet een oproep voor kerstverhalen. Zij vraagt er nu reeds over na te denken. Andere jaren werd er in de kersttijd met veel plezier een kerstallententoonstelling in de kerk verzorgd. Nu wil men het geheel anders. Gedacht wordt aan een persoonlijk kerstverhaal, een herinnering vanuit de eigen kersttijd, een zelfgeschreven kerstgedachte of een kerstgedicht. Jongeren worden ook uitgenodigd een zelfgeschreven verhaal in te zenden. De allerkleinsten kunnen meedoen door een mooie kersttekening te maken. De verhalen en de tekeningen worden opgehangen in de kerk. Misschien verschijnt er een boekje over. Uiterlijke inleverdatum 16 november: >> Kerstverhalen@maria.parochiebussum.nl of in de brievenbus van het PC.

De **O.L.V.O.O. parochie te Hilversum** denkt al aan een fleurig voorjaar van prachtige voorjaarsbloemen in de tuin. Zij vragen aan haar parochianen om een zakje bollen te kopen. De opbrengst gaat naar de

Stichting Solidariteit Panama - Hilversum die in Panama al 25 jaar lang vele onderwijsprojecten ondersteunt. Ter gelegenheid hiervan is een jubileumboekje verschenen met verhalen en foto's. Aanvragen bij het stichtingsbestuur dhr. W. Janssen.

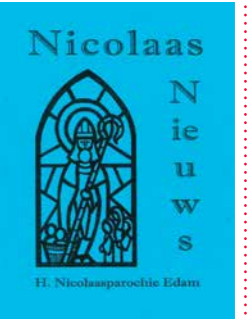
Voor de pastorie van de **Titus Brandsmaparochie te Amstelveen** ligt een stukje verwaarloosde tuin dat om onderhoud schreeuwt. Enig onderhoud is al verricht, maar er staat nog ontzettend veel onkruid dat welig groeit. In het parochiebulletin wordt een oproep gedaan met het verzoek of iemand zo 'n taak op zich wil nemen. Gedacht wordt aan een tuinliefhebber die naar een appartement is verhuisd of een geroutineerde tuinder die denkt: "Dat neem ik er wel bij!" Want het vooraanzicht van kerk en pastorie is heel wat waard

De Gerarduskalender bestaat nog steeds als scheurkalender met iedere dag een spreuk, een Bijbeltekst of een stukje bezinning, maar ook met puzzeltjes, interessante informatie, praktische tips en natuurlijk grapjes. De kalender is geheel met zijn tijd meegegaan. De oorsprong van de Gerarduskalender gaat terug tot

1920. Toen ontwikkelde Klooster Wittem zich tot een bedevaartsplaats voor de H. Gerardus Majella. In het parochieblad **Het Lopend Vuurtje van St. Jans Geboorte - De Kwakel** wordt gemeld dat deze weer te koop is bij het parochiesecretariaat.

In het **Nicolaas Nieuws** van de **H. Nicolaasparochie te Edam** staat een artikeltje met een parodie op de slogan van de groe(n)ten van Hak. Het is een werkgroep die lege glazen groente- of appelmoespotjes verzamelt van de allerkleinste maat en de middelste maat om er iets leuks van te maken bestemd, voor de verkoop op de ideële kerstmarkt in december a.s. De opbrengst gaat geheel naar de Adventsactie.

Het informatieblad van de **KRIJTBerg Gemeenschap** noemt in zijn column **Meditatie** zeven hoofddregels in het leven:

1. Verzoen je met je verleden, zodat het je heden niet verpest.
2. Wat anderen van je denken, gaat je niets aan.
3. Tijd geneest bijna alles: geef de tijd de ruimte.
4. Vergelijk je leven niet met dat van anderen en oordeel ook niet; Je hebt geen idee van de weg die zij gaan.
5. Peins niet te veel; het is niet erg om niet alle antwoorden te hebben. Die komen vanzelf wel wanneer je het het minst verwacht.
6. Niemand is eindverantwoordelijk voor je geluk, behalve jij zelf.
7. Lach. Niet alle problemen in de wereld zijn van jou.

De Foyer de Charité in Thorn: een oase van rust en gastvrijheid

Er zijn in ons land diverse plaatsen waar mensen zich vanuit de katholieke traditie kunnen bezinnen op hun leven en hun geloof. In ons bisdom is dat bijvoorbeeld de Adelbertusabdij in Egmond of het Diocesaan Centrum/Julianaklooster te Heiloo. Deze keer aandacht voor een locatie verder weg, namelijk de Foyer de Charité "Marthe Robin" in Thorn (Noord-Limburg).

De Foyer de Charité "Marthe Robin" is een huis van gebed en bezinning, waarvan de activiteiten gedragen worden door een gemeenschap van zeven personen: een priester en enkele toegewijde leken, mannen zowel als vrouwen. Ze willen een gelovig en biddend "gezin" zijn waarin Jezus centraal staat. De hoofdtaak van de gemeenschap bestaat uit het aanbieden van stille retraites (zes dagen), maar ook voor een kortere periode - een stille dag of een stil weekend - heeft de Foyer data in de agenda staan.

Hoe hebben de leden de stap naar de Foyer gezet en wat doen ze daar de hele dag? We leggen twee leden, Frank en Silvia, enkele vragen voor. Frank komt oorspronkelijk uit Heemskerk en woont inmiddels al 28 jaar in de Foyer. Silvia is sinds een jaar bij de Foyer aangesloten.

Frank, waarom heb jij je aangesloten bij de Foyer?

"Ik ben ervan overtuigd dat dat met roeping te maken heeft. Ik was werkzaam in het technische onderzoek en kwam tot het besef dat ik meer met en voor mensen wilde werken. Ik kwam in contact met een priester die over roeping begon te praten en ja, daar wilde ik wel

over nadenken. Maar hoe doe je dat als je de hele dag je hersens nodig hebt voor je werk? Ik heb toen voorgesteld om ontslag te nemen en een tijd lang in een gelovige gemeenschap te leven. Dan zou ik de geestelijke vrijheid hebben om Gods roepstem te kunnen horen. Dat werd de Foyer in Thorn. Na een half jaar hier geleefd te hebben wist ik: 'Dit is de plaats waar God mij wil'. Ik voelde mij als een puzzelstukje dat op zijn plaats gevallen was. En dat nu inmiddels al ruim 28 jaar op die plaats ligt."

Wat is jouw taak binnen de Foyer?

"Als eerste taak zie ik voor mijzelf: een biddend mens te zijn. Steeds weer en steeds meer Gods woord tot mij te laten spreken en mij erdoor te laten vormen. En God steeds meer te loven en te danken voor wie Hij is en voor al zijn weldaden, die ik op bijzondere wijze in de schoonheid van de Schepping zie. Niet dat ik er al ben, ik heb nog een lange weg te gaan, maar heb wel al een stukje afgelegd. Ik ben hier in huis de enige man (buiten de priester). Als mijn tweede taak zie ik dan ook: een liefhebbende 'broer' te zijn voor mijn Foyer-zusjes en hen met raad en daad terzijde te staan. En als enige hier

in huis met een technische achtergrond zal wel duidelijk zijn wat mijn werk hier is: vooral het onderhoud van het huis en het oplossen van allerlei technische (en computer-) problemen die zich voordoen."

Silvia, waarom heb jij je aangesloten bij de Foyer?

"Ten eerste omdat ik dienstbaar wilde zijn aan de Heer. Het is voor mij allemaal zeven jaar geleden begonnen als een verjaardagscadeau van een vriendin: een stil weekend. Toen had ik nog geen idee dat dit eruit voort zou komen... Maar ik kreeg er een echt thuisgevoel. Na drie weekenden heb ik in 2009 uiteindelijk een retraite gevolgd. Daarin kreeg ik het verlangen om eens met een retraite te helpen om te weten wat ze achter de schermen voor ons doen. Die wens kon dat jaar nog worden verwezenlijkt. Het jaar daarop heb ik dat nog een keer gedaan. Dat maakte mij benieuwd naar wat zij buiten de retraites om zoal deden. Dit mocht ik het jaar erop ervaren door een weekje zomaar tussendoor te komen helpen. Zo voelde ik me steeds meer getrokken om dit leven dat zij leven ook te mogen leven. Thuis probeerde ik dit voort te zetten door een zelfde soort gebedsritme aan te houden. Door omstandigheden raakte ik begin vorig jaar mijn baan kwijt en kreeg ik de mogelijkheid om voor een langere tijd in de Foyer te verblijven en volledig mee te leven. In die periode heb ik ook veel gesprekken met de priester in de Foyer gehad en uiteindelijk ben ik tot een definitieve beslissing gekomen."

Wat is jouw taak binnen de Foyer?

"Dat is heel verschillend. Samen met de anderen wisselen we de keuken en het huishoudelijk werk af. Tijdens de retraites heb ik ook tafeldienst, wat inhoudt dat we zorgen dat de tafels gedekt zijn, de koffie klaar staat wanneer nodig en dat het huis schoon blijft. Ook berei-

den we samen gebedsdiensten voor en werk ik soms even lekker in de tuin."

Waarom zijn de retraites in stilte?

"Omdat je in de stilte ten diepste de stem van God kan horen. Zoals iemand ooit eens tegen mij zei: "God schreeuwt niet, maar fluistert". Dus moet je stil worden om de stem van God te horen."

Is het dan ook de hele dag stil?

"Er zijn door de dag heen gebedsdiensten, zoals de Eucharistieviering, een morgen- en avondgebed. Ook is er dagelijks de mogelijkheid voor stille aanbidding en bidden we de rozenkrans. Verder zijn er drie inleidingen op een dag met een Bijbeltekst om te overwegen. Voor de rest wordt de stilte bewaard, ook tijdens de maaltijden (muziekje op de achtergrond). Altijd is er een mogelijkheid om met de predikant in gesprek te gaan over dingen die je tijdens de retraite ervaart of waar je tegenaan loopt."

Wat zou je tegen mensen willen zeggen die aarzelen om deel te nemen aan een stille dag, weekend of retraite?

"Gewoon een keer doen! Alleen door het te doen kun je ervaren hoe het is." <

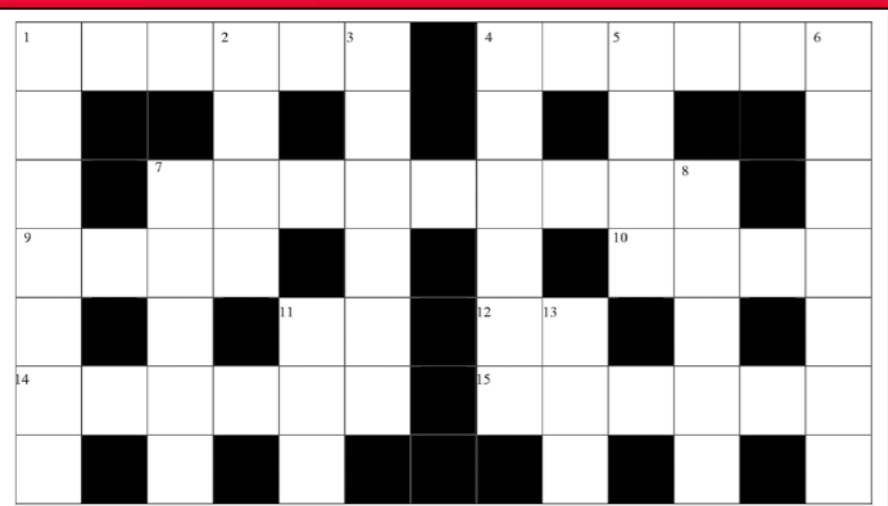
Interviews: Mirjam Spruit

Voor meer informatie over de Foyer de Charité "Marthe Robin" in Thorn: >> www.foyer-thorn.nl

Voor meer informatie over de retraites in het Diocesaan Centrum/Julianaklooster in Heiloo: >> www.olythernood.nl

'n beetje crypto

Horizontaal

1. Hier word je edel van **4.** Na een bevel aan de grondsoort, kun je dit verklaard worden **7.** Bekeerd worden door voetdelen van een vrucht **9.** Dat betekent het einde **10.** Een school met een mast heeft lekkere snacks **11.** In onze dagen **12.** Mogelijk antwoord op een huwelijksaanzoek **14.** Volgens dit rund kan de liefde pijn doen **15.** Door de aanwijzing van een Bijbelse vrouw is hij in veiligheid gebracht

Verticaal

1. Was hij een handelaar in mosterd?
2. Daar is de mooiste tuin **3.** Klinkt als een zoen onder het eten, gooi hem maar ver weg
4. Van zo'n klein hoofddeksel kun je toch erg schrikken **5.** Hetzelfde onderwerp **6.** Drinkt deze beeldschone zeenimf deftige Engelse thee? **7.** Een wig die zo lang is, staat op de baan
8. Bijbelse kapitein **11.** Zie 8 verticaal **13.** Groet aan Maria

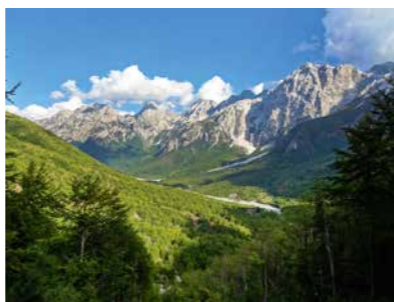
Beste lezers en lezeressen,

Hierbij willen wij u namens de redactie en de jury hartelijk danken voor de enorme stapel inzendingen van de vakantiepuzzel in Samen Kerk juli/augustus. De diversiteit aan inzendingen is gezellig om te ontvangen; briefkaarten, ansichtkaarten, mooie foto's, vakantiekaarten en natuurlijk de eigen ontworpen kaarten. Dank u dat u dit in grote getale heeft gedaan.

In Nederland hebben we een troonwisseling gehad. U inmiddels wel bekend. In de kerk is er ook een troonwisseling geweest. Paus Benedictus XVI heeft plaats gemaakt voor Paus Franciscus. De oplossing van de puzzel hebben wij in de troonwisseling gezocht. De oplossing van de vakantiepuzzel luidt: EEN NIEUW BEGIN VOOR KERK EN LAND.

De jury heeft de volgende prijswinnaars getrokken:

- H. Andriessen, Hilversum
- Fam. Bogerd, Schagen
- M. Brouwer, Haarlem
- E.M.B. Elsdijk, Wervershoof
- R. van de Kamer, Bergen NH
- N. Sengers, Velsen-Zuid
- N. Stegenga, Amsterdam
- C.N. Steman, Haarlem
- T. de Wit, Assendelft
- G.J. Zoetmulder, Amstelveen.

Namens de redactie van harte gefeliciteerd met uw prijs.
Petra Vermeer, Pers en publiciteit, Bisdom Haarlem-Amsterdam

Prijswinnaars cryptogram juni 2013

C.M. Kunis, Haarlem, A. Buur, Heemskerk, C.M. Borsboom, Kortenhoef.

> 1. Jubileumconcert door Schola Cantorum Kennemerland

Vrijdag 1 november 2013 wordt door acht mannen in witte gewaden het 40-jarig bestaan van de Schola Cantorum Kennemerland gevierd met een jubileumconcert. Er worden middeleeuwse gregoriaanse gezangen opgevoerd, in samenspel met orgelstukken, gespeeld door de bekende Amsterdamse organist Kees de Wijs. Datum: vrijdag 1 november 2013, aanvang: 20.15 uur, locatie: De Kapelkerk, Kapelsteeg 3, Alkmaar (ingang Laet 80/hoek Kapelsteeg); entree: € 10,00; meer informatie en kaarten bestellen: >> www.scholacantorumkennemerland.nl of bel 06 235 24573. U kunt ook kaarten aan de kassa kopen (mits er nog plaats is). >

> 2. Lezing Kerk in Nood op 14 november

Om ons te laten kennismaken met vervolgd christenen en christenen in nood, verzorgt Kerk in Nood op donderdag 14 november een lezing over "De Kerk in nood anno 2013". Er is speciale aandacht voor Egypte en Syrië. Plaats: zaal van de pastorie van de Odulphusparochie, Dorpstraat 570, Assendelft, aanvang 20.00 uur. >

> 3. Maria-processie in Amsterdam

Op zondag 8 september vond voor het negende jaar in successie de Maria-processie plaats in Amsterdam Zuid. Het beeld van Maria, Koningin van de Vrede, werd na de Hoogmis in de kerk van Onze Lieve Vrouw van de Allerheiligste Rozenkrans (de Obrechtkerk) gedragen naar haar "thuisbasis": de kerk van Onze Lieve Vrouw Koningin van de Vrede (de Vredeskerk), ook in Amsterdam Zuid. Aan de

De bisschop op bezoek bij Virgil Berkhof uit Bergen. Virgil heeft de bisschop geïnterviewd in verband met het boek dat hij aan het schrijven is.

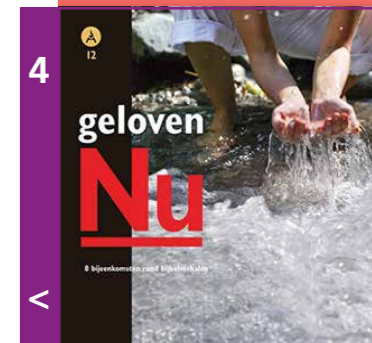
vrolijke veelkleurige stoet werd deelgenomen door parochianen van de Vredes- en Obrechtkerk, de Afrikaanse All Saints-parochie, de Filippijnse El Shaddaai-gemeenschap en de Surinaamse parochie. >

> 4. 12^e deel uit de serie Geloven Nu verschenen: Essentiële verhalen

Onlangs is het twaalfde deel verschenen in de serie *Geloven Nu*, een catechetische methode die in 1993 is ontstaan in Deventer. De cahiers bieden ieder stof om met groepen van circa 12 personen een Bijbelverhaal te lezen en te bespreken. Ieder jaar verschijnt er een nieuw deel van *Geloven Nu*. Het 12e deel is met name geschikt voor catechumenen (mensen die op weg zijn om katholiek te worden). De gekozen verhalen zijn o.a. het verhaal van Mozes en het water uit de rots, de bekering van Paulus en de genezing van een blinde. De cahiers van *Geloven Nu* kosten € 15 per stuk. Bestellen kan via >> www.adveniat.nl >

> 5. Boekenmarkt voor Oeganda

Op zaterdag 12 oktober is er van 10.00 tot 16.00 uur in Oecumenisch Kerkcentrum De Ark te Hoofddorp-Overbos een 2e-handsboekenmarkt. Organisator is de Contactgroep Uganda van De Ark. Zij wil met de boekenmarkt geld inzamelen voor The Mothers Union in Oeganda. Deze organisatie wil de positie van vrouwen binnen de kerk en in hun alledaagse leven versterken. Meer informatie: >> www.pghoofddorp.nl bij Zuiderlicht. De boekenmarkt vindt plaats op zaterdag 12 oktober van 10.00-16.00 uur in De Ark, Muiderbos 36 in de Hoofddorpse wijk Overbos. <

Wereldmensen in uw parochie

U weet vast wel wie ik bedoel als ik het heb over wereldmensen. Als er een activiteit georganiseerd moet worden, dan trekt hij de kar. Als er een vraag in de parochie ligt, weet zij het antwoord. Je kunt niet om ze heen. Een parochie is een gemeenschap van individuen met een smeltkroes aan talenten. En altijd is er een, of zijn er enkelen, bij wie alles samenkomt. Spilfiguren in uw parochie. Ze zijn herkenbaar, door wie ze zijn. Dat is, zijn we achter gekomen op de diocesane missie dag - 21 september in de Willibrordparochie in Heiloo - de kern van missie: getuigenis geven van je geloof, niet per se met veel omhaal van woorden, maar in de uiting van een unieke persoon met zijn of haar talenten.

Pastor Jacques werd door zijn tante al in de wieg herkend als "een pastoorke". Hij werd pastor in de orde van de Montfortanen, vertrok vier decennia geleden naar Indonesië, "voor God, en stiekem ook voor het avontuur". Hij is er nooit meer weggegaan en gebruikt zijn verbale

gave om de Dayak-cultuur en hun tropische leefomgeving te helpen bewaren. Broeder Piet praat minder makkelijk, maar wat zijn ogen zien, kunnen zijn handen maken. "Ik wist al heel jong dat ik de gave die God in mijn handen heeft gelegd, wilde inzetten voor Zijn wereld." Op de film

die Fridus Steijlen presenteerde over deze "laatsten der Mohicanen", vertelt broeder Piet dat hij zich thuis voelt tussen de Dayak, verankerd. Hij bedoelt niet dat hij gebonden is aan de kapellen, schooltjes en medische posten die hij in de jaren heeft gebouwd. Verankerd betekent: gekend, gegrondvest in geloof en persoon, deelgenoot.

Albert Laterveer en Jonne Misset wijzen in hun lezing op zuster Lettegehebril, overste van de Daughters of Charity in Eritrea. Tijdens een toevallige ontmoeting op een reis, jaren geleden, zijn ze bevriend geraakt met deze zuster en sindsdien staat hun leven in het teken van hun stichting "Eritrea Hagez". Jaarlijks verblijven ze een maand in Eritrea bij de zusters die nooit ophouden zich in te zetten voor hun mensen in een door droogte en politiek wanbeleid geteisterd land. "Formeel zijn we een stichting, maar uiteindelijk draait het allemaal om onze persoonlijke toewijding. De Daughters hebben ons een belangrijke levensvervulling gegeven. Als zij niet opgeven, doen wij het ook niet!"

In drie workshops laten de spilfiguren van in parochies verankerde projecten zich bevragen op de succesfactoren van hun projecten. Enkele ingrediënten: creativiteit, doen wat je leuk vindt, mensen aanspreken op hun

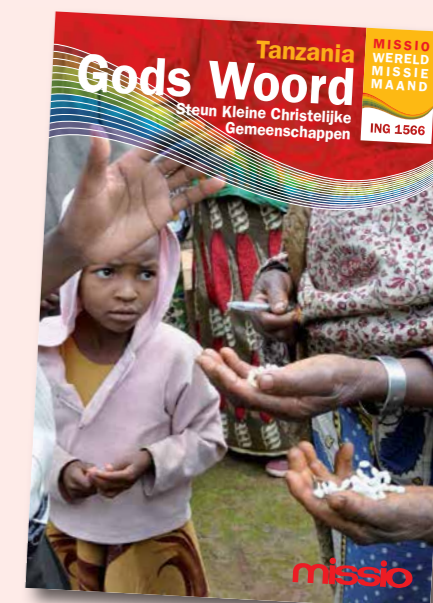

talenten, bouwen op een kleine kerngroep maar hulp vragen van vrijwilligers daarbuiten voor gerichte acties, je verhaal vertellen en donateurs persoonlijk bedanken voor hun steun. Missie onderscheidt zich wellicht van ontwikkelingssamenwerking doordat niet het project, maar de relatie en de mens voorop staat. Zoals Paus Franciscus aangeeft, niet de 99 schapen buiten laten lopen om dat ene schaap dat in de kooi zit krampachtig te bewaren, maar de wereld intrekken. Doen wat je kunt, met wie je bent. U zult zien, u bent de drempel nog nauwelijks gepasseerd en loopt uw medestanders al tegen het lijf. U weet wel wie ik bedoel...! <

Evert Veldman,
Missiesecretariaat bisdom Haarlem-Amsterdam

Missio Wereldmissiemaand 2013: GODS WOORD

Dit jaar besteedt MISSIO Nederland aandacht aan de Kleine Christelijke Gemeenschappen in Tanzania. Het eerste weekend van oktober (5 en 6 oktober) vieren wij Wereldmissiedag van de kinderen. Op Missiezondag 20 oktober wordt over de hele wereld in de katholieke Kerk gecollecteerd voor het pastorale werk van parochies in de derde wereld.

Steun de Kleine Christelijke Gemeenschappen in Tanzania en geef aan de collecte op Missiezondag 20 oktober of stort uw bijdrage op rekeningnummer 1566 Missio Wereldmissiemaand te Den Haag.

Voor meer informatie: >> www.missio.nl

NIEUW: YOUCAT gebedenboek voor jongeren

Paus Benedictus XVI gaf tijdens de Wereld Jongerendagen in Madrid (2011) alle deelnemers van de WJD de YouCat cadeau. De officiële catechismus voor jongeren, uitgegeven in een klein handzaam formaat. Jongeren zelf, maar ook pedagogen, theologen en religieuzen hebben vier jaar aan de YouCat gewerkt. Na het succes van de YouCat is er in dezelfde serie na de Wereld Jongerendagen in Rio de Janeiro (2013) ook een gebedenboek voor jongeren uitgegeven.

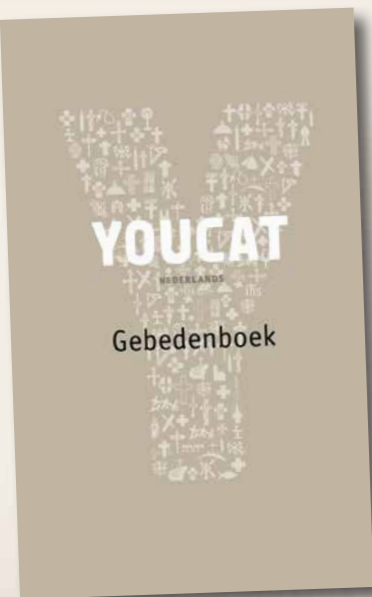
Uit onderzoek blijkt dat er ook in deze tijd nog altijd veel wordt gebeden onder jongeren. Vaak met de onzekerheid of er wel op de juiste manier wordt gebeden en zonder vaste structuur. Niet voor niets begint het voorwoord dan ook met de stelling dat iedereen kan bidden. *.. "En al bij zijn komst naar de wereld heeft Hij besloten om ook in jouw hart te wonen. Daar wacht Hij op je. Hij wil dat je Hem daar zoekt en vindt. Daar wil Hij tot jou spreken en door jou worden gehoord. Hij kent je en bemint je als geen ander. Je mag je aan Hem toevertrouwen met heel je leven, met al het mooie en moeilijke, met je vreugde en met je pijn, met alles wat je vreugde geeft, en wat onbenullig is en waarover je je schaamt."*

Het boek bestaat uit twee delen. Het eerste deel bevat afwisselende morgen- en avondgebeden voor twee weken. Het tweede deel is een verzameling van gebeden met verschillende gelegenheden. Ze kunnen gemakkelijk met het regelmatige ritme van het eerste deel verbonden en verweven worden - afhankelijk van een bepaalde aanleiding, de verschillende kerkelijke feestdagen of je eigen wens.

Het gebedenboek begint met tien raadzame adviezen voor een goed en persoonlijk gebedsleven. Net zoals bij de YouCat staan er in de kantlijn diverse Bijbelverzen, citaten van Heiligen en andere inspirerende personen. De gebeden zijn afkomstig van verschillende culturen en spiritualiteit. Zo zijn er gebeden uit Zimbabwe, Psalmen, hymnes, een gebed van een brandweerman die op 11 september 2001 omkwam in het World Trade Center en een gebed uit de Oost-Syrische Kerk opgenomen.

Het nieuwe gebedenboek wordt aan alle deelnemers van de Wereld Jongerendagen in Rio de Janeiro cadeau gegeven en is verkrijgbaar via uw eigen boekhandel, www.bol.com of via de uitgever voor € 16,99. Uitgeverij Lannoo nv, Tiel, 2013, ISBN: 9789401409414.

Alle deelnemers aan de WJD in Rio de Janeiro ontvangen het nieuwe gebedenboek cadeau.

Glossy over WJD Rio de Janeiro

Omega Magazine, hét katholieke jongerentijdschrift van Nederland, brengt een glossy uit over de Wereldjongerendagen in Rio de Janeiro, afgelopen zomer. Aan elke parochie worden twee gratis glossy's opgestuurd. Ook alle WJD deelnemers zullen deze glossy kosteloos ontvangen. De glossy's kunnen op deze manier gebruikt worden om bijvoorbeeld oudere parochianen te laten delen in de vreugde van de Wereldjongerendagen en thuisblijvende jongeren enthousiast te maken om mee te doen aan jongerenactiviteiten, waaronder de volgende WJD.

Een glossy is een speciale uitgave om te bewaren, met veel extra pagina's en een fraaie omslag. In deze glossy staan verhalen, mooie fotoreportages en meer artikelen over de WJD. Jongerenactiviteiten die door verschillende bisdommen, nieuwe bewegingen, ordes en congregaties georganiseerd worden, worden in een apart gedeelte van de glossy uitgelicht. Het is ook voor niet-abonnees mogelijk deze speciale editie los te bestellen zolang de voorraad strekt. Dit kunt u doen door een mail te sturen naar >> administratie@omega-magazine.nl. Vermeld hierin uw naam, de adresgegevens en het aantal exemplaren. De glossy's kosten los € 7.00, inclusief verzendkosten. Bij een bestelling vanaf 10 exemplaren, kost een glossy per stuk slechts € 5.00 waar € 5.00 verzendkosten bij komt.

DiaconAction nieuwe stijl

DiaconAction is de activiteit voor jongeren en diaconie! Ook afgelopen jaar hebben zeker 140 jongeren in ons bisdom aan deze activiteit mee gedaan door zich in te zetten voor een ander. Lokale jongerengroepen sluiten zich hierbij aan door een activiteit te ondernemen in de directe omgeving. Dat kan door bijvoorbeeld een helpende hand te bieden bij de plaatselijke voedselbank, een wandeling te maken met ouderen of helpen bij de opvang van dak- en thuislozen van de zusters van moeder Theresa in Amsterdam.

Voorheen werd het DiaconAction weekend gehouden in het derde weekend van november. Vanaf het nieuwe schooljaar 2013/2014 zijn groepen vrij om te kiezen wanneer zij DiaconAction uitvoeren. Natuurlijk willen we van elkaar op de hoogte blijven van wat er aan acties gedaan wordt. Daarom is er een vernieuwde website en wordt de Facebook pagina actief gebruikt om acties te promoten. Als u uw jongerengroep aanmeldt op de website, dan krijgt iedere deelnemer een gratis DiaconAction T-shirt! Een leuke herinnering en zo zijn alle jongeren goed herkenbaar tijdens de activiteit! Dit jaar zijn het opvallende groene T-shirts met een gele opdruk.

Meer informatie:

www.diaconaction.nl of www.facebook.com/diaconaction en 'like' de pagina, zodat u op de hoogte blijft van DiaconAction nieuws of neem contact op met het jongerenpastoraat: >> info@jongbisdomhaarlem.nl, telefoon 023 5112 635
Deze maand worden ook de posters naar de parochies verstuurd.

agenda

- >> 6 okt. Openingsfeest met jongerenplatform
- >> 2 nov. Netwerkbijeenkomst voor jongerenwerkers, Haarlem
- >> 9 nov. College Tiltenberg Jongerenpastoraat I, Vogelenzang
- >> 16 - 17 nov. Nationale jongerencollecte
- >> 14 dec. College Tiltenberg Jongerenpastoraat II, Vogelenzang
- >> 15 dec. Kerstfeest met jongerenplatform
- >> 18 jan. Impulsdag dienst geloofsopbouw, Heiloo
- >> 15 feb. Netwerkbijeenkomst voor jongerenwerkers, Haarlem
- >> 1 maart College Tiltenberg Jongerenpastoraat III, Vogelenzang
- >> 22 maart Stille Omgang, jongerenprogramma, Amsterdam
- >> 12 april Bavo-dag, Haarlem
- >> 13 april Palmzondag met jongerenplatform
- >> 7 juni Diocesane vormselviering
- >> 14 juni Netwerkbijeenkomst voor jongerenwerkers, Haarlem
- >> juni Katholieke Jongerendag (nieuwe stijl)
- >> 22 juni Sint Jansprocessie, jongerenprogramma, Laren
- >> juli Tienerkamp

Meer informatie over activiteiten in het volgende seizoen: www.jongbisdomhaarlem.nl of 023-5112635

Bisdom van Haarlem

Geslaagde reis naar Rome

De bisdommedewerkers hebben onder leiding van de beide bisschoppen een mooie vierdaagse reis naar Rome gemaakt. Deze reis, waar zij lang voor gespaard hebben, vond plaats van 5 t/m 8 september. Naast het samen vieren van de Eucharistie op verschillende plekken, en andere momenten van gebed en bezinning, was er ook volop gelegenheid om het oude Rome te ontdekken, stadswandelingen te maken en het Vaticaan te bezoeken. Op zondagmorgen werd het verblijf besloten met een viering in de Kerk van de Friezen en de Pauselijke zegen na afloop van het Angelus gebed.

Sant'Egidio

Bijzonder was het bezoek op vrijdagavond aan de gemeenschap van Sant'Egidio in Rome. De bisdommedewerkers werden daar bijgepraat over het internationale werk van deze gemeenschap en ze namen delen aan de aansluitende gebedsdienst in de prachtige kerk van Sancta Maria in Trastevere.

Gebedswake

Doordat Paus Franciscus de week voorafgaand aan de reis een gebedswake voor de vrede had afgekondigd, kon daar op zaterdagavond aan worden deelgenomen. Hulpbisschop Jan Hendriks en bisdom kanselier Eric Fennis waren in de gelegenheid dicht bij de Paus mee te bidden

tijdens deze zeer indrukwekkende plechtigheid. Ruim 100.000 mensen waren meer dan vier uur lang intensief middels gebed en meditatie verbonden met de Paus die opriep toch vooral andere middelen dan geweld, oorlog en onderdrukking in te zetten om de vrede te bevorderen. 'In het kruis zien we Gods antwoord', zo zei de Paus onder andere. 'Geweld wordt niet met geweld beantwoord. In de stilte van het kruis houdt wapengekletter op en wordt de taal van de verzoening, dialoog en vrede gesproken.'

Audiëntie

Mgr. Punt is tijdens dit verblijf in Rome door Paus Franciscus in een persoonlijke audiëntie ontvangen in Domus Sanctae Marthae, waar de Paus sinds zijn verkiezing verblijft. De Paus nam bijna veertig minuten de tijd om met de bisschop te spreken, in aanwezigheid van de hulpbisschop en de kanselier. Opnieuw was ook in het hartelijke en persoonlijke contact de eenvoud van de Paus indrukwekkend. Tijdens het gesprek, dat verder een vertrouwelijk karakter had, vertelde de Paus spontaan over zijn enige bezoek aan Nederland in het voorjaar van 1971. Toen bezocht hij enkele medebroeders (Jezuiten) in het Ignatius huis aan de Hobbemakade in Amsterdam. De Paus vroeg tijdens het gesprek enkele keren vooral voor hem te bidden om zijn zware ambt te kunnen volhouden. <

Paus Franciscus heeft Mgr. Punt in een persoonlijke audiëntie ontvangen in Domus Sanctae Marthae, waar de Paus sinds zijn verkiezing verblijft. De Paus nam bijna veertig minuten de tijd om met de bisschop te spreken, in aanwezigheid van de hulpbisschop en de kanselier.

Onbekende geschiedenis (75)

Dhr. J.H. de Kruif uit Haarlem stuurde vier foto's van een hem onbekende kerkelijke en sportieve gebeurtenis uit de periode 1948-1950. De foto's zijn genomen in het oude Rai-gebouw aan de Ferdinand Bolstraat te Amsterdam. We plaatsen één foto waarop te zien is dat in een volgepakte hal een aantal jongeren/padvinders gymnastische oefeningen doet. Wie weet wat meer over dit evenement te vertellen? Stuur uw reactie naar Redactie Samen Kerk, t.a.v. dhr. Floor Twisk (archivaris), Postbus 1053, 2001 BB Haarlem. Per e-mail kan ook via: >> ftwisk@bisdomhaarlem-amsterdam.nl

Onbekende geschiedenis (74)

De door mw. N. Heijdenrijk uit IJmuiden aangeleverde grote foto met een voor haar onbekende zuster was aanleiding voor één reactie en wel van mw. Jacqueline Donkerlo uit Haarlem. Zij herkende de zuster gelijk en haar moeder wist te melden dat het Zuster Cordula is van de Congregatie Zusters van Liefde, ook wel Zusters van Tilburg genoemd. Het Generaal Archief van deze congregatie weet te melden dat Zuster Cordula, met als wereldse naam Gertrud Margaretha Hülskamp, werd geboren op 3 december 1901 te Neuss am Rhein in Duitsland. Zij trad in bij de Congregatie van de Zusters van Onze Lieve Moeder van Barmhartigheid te Tilburg op 30 oktober 1921. Zij deed daar haar Eeuwige Professie op 17 mei 1926. In 1928 vertrok ze naar Amsterdam en is daar ook haar hele kloosterleven gebleven. Ze behaalde in 1931 te 's-Gravenhage de akte Duits M.O. Als vaklerares gaf ze les op de St. Pius Uloschool aan de Prinsengracht 779 en op de M.M.S. aan de Prinses Irenestraat 17, beide te Amsterdam. Zij overleed te Amsterdam op 31 januari 1995.

Onbekende geschiedenis (72)

De door mw. R. Kuys-Ruyter uit Warmenhuizen ingezonden foto met een voor haar onbekende pater kreeg als oplossing: pater Cornelis (Kees) Pronk o.f.m., met als kloosternaam "Serapion". Hij werd geboren te Egmond-Binnen op 13 mei 1912 en is op 3 maart 1940 tot priester gewijd. Dhr. G.J. Reussien uit Heiloo kreeg dit bericht onder ogen en nam daarop contact op met mw. A. Gauw-Pronk, de zus van pater Kees Pronk o.f.m. Zij moest helaas laten weten dat de pater op de foto niet haar broer is....!

Opsporing verzocht (8)

De vraag van de archiefgroep van de parochie Onze Lieve Vrouw ten Hemelopneming te Vogelenzang over het beeld dat jarenlang in de gevel stond van de Parochiale St. Jozefschool, en sinds kort in de tuin een plek heeft gekregen naast het kerkgebouw, is beantwoord. Dhr. Berry Klaassen uit Vogelenzang meldt dat het bewuste beeld zeker de H. Jozef voorstelt. De kenmerken hiervoor zijn de lelie in zijn hand en zijn baard. De ook genoemde H. Laurentius wordt veelal afgebeeld met een rooster waarop hij gemarteld is en boeken of arme mensen bij zich.

Hebt u zelf een onbekende foto van een kerkelijke gebeurtenis of een priester, pater of zuster en wilt u er meer van te weten zien te komen, dan kunt u deze opsturen naar de redactie van Samen Kerk, Postbus 1053, 2001 BB Haarlem. De foto ontvangt u zo spoedig mogelijk weer retour.

Parochie & Caritas

“Het is fijn om gelijkgestemden te ontmoeten en met hen te praten over initiatieven, de focus te leggen op caritas, waar het daadwerkelijk om gaat” aldus een van de deelnemers aan de derde Dag van de Caritas in het Bisdom Haarlem-Amsterdam. Vijftig bestuursleden van caritasinstellingen, diaconale vrijwilligers en pastores voor diaconie kwamen bijeen op zaterdag 1 juni in het diocesaan Heiligdom in Heiloo.

Het thema van de dag is: Parochie & Caritas. Dit duo hoort onbreukbaar bij elkaar. Het doen van naastenliefde is een activiteit van de hele geloofsgemeenschap. De praktijk wijst echter uit dat het niet dezelfde aandacht krijgt als gebouwen, vrijwilligers, liturgie en financiën. De Dag van de Caritas ging daarom dit jaar over de vraag hoe je de parochie meekrijgt in de caritas. In zijn openingslezing sprak stafmedewerker Erik Sengers over dit nauwe verband tussen geloof, geloofsgemeenschap en caritas. Hij liet zien dat de ‘zorg voor de naaste’ niet alleen een taak is van bepaalde werkgroepen of instellingen, maar van elke gelovige die betrokken is bij de geloofsgemeenschap. Van daaruit pleitte hij ervoor dat de caritatieve activiteiten meer betrokken worden op de activiteiten in de parochie.

Gastvrije parochie

Ellen Hogema is auteur van de brochure *Diaconie in Tien Woorden* en ze is coördinator van het KMA Solidair Groningen & Drenthe. Ellen ging tijdens haar workshop met de deelnemers in gesprek over de wens van vele parochies om een gastvrije parochie te zijn. “Drempels voor vernieuwing en verandering zijn er genoeg, ook bij onszelf als vrijwilligers”, aldus Ellen. “Toch is het niet zo moeilijk, we hebben voldoende bronnen in onze traditie”. Na een Bijbels uitstapje gevolgd door de kloostertraditie raken we geïnspireerd en bespreken of die gastvrije traditie ook ons ideaal is. En in welke mate dit in de parochiële praktijk daadwerkelijk gebeurt. Dan blijkt hoeveel van de aanwezigen verlangen naar een gastvrije kerk en worden voorbeelden en tips uitgewisseld. Jongeren en Diaconie Kristel van der Loo, projectmedewerkster Jongeren & Diaconie bisdom 's-Hertogenbosch vertelt in haar

workshop met enthousiasme over M25 dat zij promoot en ondersteunt. M25 is een project dat jongeren tussen 12 en 18 jaar uitdaagt om zich in te zetten voor de zwakkeren en kwetsbaren in de samenleving. Haar bevolegheid inspireert en de deelnemers bestoken haar met vragen. “Ga op zoek naar draagvlak in de parochie”, adviseert ze ons, “kijk op de website en vraag ondersteuning bij het bisdom. Want om te beginnen met een M25 groep moet je ‘vooral doen!’”

Activering van de parochie via MOV

Evert Veldman, missie medewerker van ons bisdom, gaf samen met Ineke Klaver uit Wieringerwerf een workshop. Zij vertelde welke betrokkenheid in haar parochie is ontstaan sinds ze zich zijn gaan inzetten voor een weeshuis in Burundi. Gezamenlijk werd nagedacht over de vraag wat de ingrediënten zijn die een diaconaal project tot een succes maken. Enkele belangrijke

thema's die naar voren kwamen: een activiteit moet een concreet antwoord bieden op een bestaand probleem in de gemeenschap. Er moet niet jarenlang worden vastgehouden aan een beproefd stramien, maar naar nieuwe benaderingen worden gezocht. Zoek de samenwerking met andere groepen, bijvoorbeeld via de oecumene. Ook binnen activiteiten die weinig publiciteitswaarde hebben, moet je zoeken naar creatieve invalshoeken waarmee je toch naar buiten kunt treden. Laat zien waar je als groep en als kerk trots op mag zijn.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning

De workshop WMO werd geleid door Tom van Meijgaarden: “De ontwikkelingen op het terrein van de zorg en de plannen die op stapel staan, zullen ook gevolgen hebben voor de zwakkeren in onze eigen omgeving”. Tom sprak met de deelnemers vanuit zijn ervaringen binnen de WMO raad in Uithoorn. “Het minste wat je kunt doen, is zorgen dat je als diaconale groep goed geïnformeerd bent. Vraag om informatie of nodig iemand uit om uit te komen leggen wat de te nemen maatregelen betekenen voor de kwetsbaren onder ons. Maak mensen weerbaar en laat het niet allemaal zo maar gebeuren”, roept Tom ons op. In deze geest hebben we met elkaar gesproken en ontdekt dat eenzaamheid en verkommering echte dreigingen kunnen zijn.

Fusie van PCI's

Het bisdom Haarlem -Amsterdam staat aan de vooravond van parochie- en PCI-fusies. In het bisdom Utrecht is daar sinds enige jaren ervaring mee opgedaan. Hierover vertelde Ina van de Bunt, diaconaal werker

bisdom Utrecht. Voor een deel van de PCI-bestuurders wordt tijdens deze workshop duidelijk dat samenwerking en fusies van PCI's onontkoombaar zijn. Dat besef wordt als pijnlijk ervaren en geeft de nodige weerstand. Ina legt uit hoe bestuurders in Utrecht dit proces hebben ervaren en aangepakt. In een kort tijdsbestek worden organisatorische, financiële en inhoudelijke onderwerpen met betrekking tot samenwerking en fusie behandeld. Waarbij de relatie tussen de parochie en de PCI en de zichtbaarheid van de caritas extra aandacht krijgt.

Speedating

Na de workshops rondes maakten we kennis met inspirerende diaconale initiatieven uit parochies door middel van speeddating. In zo'n zeven minuten vertelden diaconale vrijwilligers hoe hun bijzondere initiatief in de praktijk werkt. Over Kerk en Minima op Texel, de Raad van Advies in Purmerend, SchuldHulpMaatjes uit Heerhugowaard, de zorg voor asielzoekers in Hoofddorp en Breien voor de caritas in Haarlem. Uit de reacties bleek een hoge waardering voor de aansprekende voorbeelden en de inzet van de mensen in het veld. Vicaris-Generaal Mgr. de Groot sloot de mooie dag bemoedigend af met een beschouwing over de rol van de caritas in de Wereldkerk. “Als ergens onze R.-K. Kerk sterk kan zijn, dan is dat wel in onze liefde en zorg voor mensen in nood. Het is de Blijde Boodschap van onze Heer Jezus, die ons niet alleen oproept tot *dadens* van liefde, maar ook tot een innerlijk *houding*, een innerlijke *ingesteldheid* van liefde”. <

Anita Witte, diaconaal medewerker dienst Caritas

Kerkelijk Waardebeheer organiseert:

Themadag: (eerste) hulp bij kerksluiting
Lezingen en workshops over het behoud van de waarde van kerken

Voor: parochiebestuurders, beheerders en eigenaars van kerkgebouwen
 Met o.a.: prof. Ernst Hirsch Ballin, vicaris Ad van der Helm, Petra Stassen en dominee Ruben van Zwieten.
 Locatie: Geertekerk, Geertekerkhof 23, 3511 XC Utrecht
 Entree: € 15,00 p.p.
 Aanmelden en informatie: www.kerkelijkwaardebeheer.nl

ANBI

DONDERDAG
 31 OKTOBER
 10.00-16.00

Van Harlingen Grondwater Management B.V.

VHGM is een ingenieurs- en adviesbureau gespecialiseerd in het ontwerp en de realisatie van duurzame klimaatsystemen (d.m.v. grondwater uit bronnen)

Een energiebesparing van 50-80% kan hierdoor gerealiseerd worden

Voor informatie:
 Deken Zondaglaan 51
 2114 EB Vogelenzang
 Tel.: (023) 584 11 22
www.vhgm.nl

Gespecialiseerd in begraafplaats werkzaamheden

Grafdelven | Ruimen van graven | Individuele op- en herbegravingen | Grafkelders
 Verzamelgraf kelders | Urn muren en kelders | Uitbreiding en herinrichting
 Groenvoorziening | Padverharding | Restauratie en onderhoud grafmonumenten

De Hout 47, 1607 HB Hem | tel. 0228-544 484
 mob. 06-539 691 11 | info@begraafplaatservice.nl

**Vreker
 Begraafplaatservice BV**

WWW.BEGRAAFPLAATSSERVICE.NL

**DENK JE
 EROVER
 PRIESTER TE
 WORDEN?**

Kijk eens op www.tiltenberg.org
 of kom langs op De Tiltenberg!

Grootseminarie St. Willibrord
 Zilkerduinweg 375
 2114 AM Vogelenzang
 tel. 0252 345 345
www.tiltenberg.org

Wilt u de priesteropleiding steunen?
 Uw gift is zeer welkom op rek.nr. 54 64
 t.n.v. Het Grootseminarie

IDEEËN IN BEELD

ontwerp en productie van
 magazine | krant | boek
 huisstijl | folder | website
 scherpste prijzen voor drukwerk

novente
 vormgevers

www.novente.nl

Waterdag in Edam

In Edam wordt op de derde zaterdag in augustus de 'Waterdag' georganiseerd, een enorme vrijmarkt in het centrum van Edam. Enthousiaste parochianen van de Nicolaasparochie waren ook dit jaar weer aanwezig. Ze verkochten koffie en thee met zelfgebakken (of helemaal zelf gekochte) cake. Christine en Co Vreeswijk schreven bij de foto's: "De marktbezoekers konden even heerlijk uitpuffen én nog even bij ons naar het toilet! Veel mensen waren dus erg blij met ons 'terrasje'. Ook kregen we veel opmerkingen, zoals: 'Wat een prachtige kerk' en 'Wat is het hier mooi schoon en bijgehouden'. Dus een opsteker voor alle kerkwerksters en koperpoetsers. De dag heeft het mooie bedrag van (bijna) 840 euro opgebracht en daarvan gaat 200 euro naar beide koren, de rest is voor de kerk, voor de onkosten en een bijdrage voor bijzondere gelegenheden. Met dank aan ons team en alle cakebaksters, en volgend jaar gaan we nóg meer bakken!"

Uw foto in Samen Kerk?

Hebt u een mooie foto die u wilt delen met de lezers van Samen Kerk?

U kunt uw bijdrage per e-mail sturen aan >> BKlaassen@bisdomhaarlem-amsterdam.nl

Per post kan natuurlijk ook: Samen Kerk, postbus 1053, 2001 BB Haarlem. Vermeld kort bij welke gelegenheid de foto genomen is en wie erop te zien is.